

Visuomenes, literaturo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 8.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-nd, 1879.

Metai XXVII.

AR IŠTIKRO VERTA TUOJ GRIŽTI IŠ AMERIKOS?

Keletas mėnesių atgal prasidėjo „Vienybėje Lietuvninku“ gana indomios diskusijos, ant tėmos: „Kur geriau?“ Jas pravedė p. Žukauskas. Dabar (VL. N5) Vargo Lapelis duoda taip sakant pipirų Žukauskui už jo straipsnį, tilpusi V. L. N36. Ž-kas jau buvo ir pirmiau „sukritikuotas“. Bet, mano nuomone, visi tie ginčai buvo paduota vienpusiškai, ir pašalinio skaitytojo nepertirkina. Todel tebėra klausimas atviras. Nežinia, ar jis kada ir užsidarys! Keliavimas mūsų vientaučių Amerikon ir vėl grįžmas Lietuvon, rišasi su daugybe politiskų ir ekonomiškų salygų. Todel persunku šis klausimas išmatuoti tokiais mastais, kokiai mastuoja vientaučiai Žukauskas, Var go Lapelis ir kiti.

Vargo Lapelis ypač neatžvalgiai apie amerikiečius samprotauja. Jisai mūsų intelligentams primeta kin Kadrebes liga ir nori lyg pasiepti, kad jie Amerikoje „sėdi ausutes suglaude“ ir laukia, kada Lietuvoje bus laisvė iškovota. Mums rodos, kad V. L-lis klaudingai supranta patį klausimą.

O klausimas štai kame: kas daugiau naudos doro tėvynei: intelligentas ar prastuolis? Gyvenimas parodo, kad prastuolis neatneša jokios naudos Amerikoje savo tautos labui, o Lietuvai — tai visai nieko. Ant trumpo laiko lietuvis darbininkas atvažiavęs Amerikon, griebiasi kokis tik darbas papuola, ir daugiausiai mūsų prastuolai vientaučiai iš Lietuvos atvažiavę, gau na tokius darbus, kad tik mulas, o niekas kitas negali tiek ilgai išsteti. Priežastis yra tokia: prie tų darbu smelkiasi vien tik mūsų tie vargsai prastuolai, kurie čia atvažiuoja tiktais ant trumpo laiko. Užklausk tokį lietuvių: delko nesinokina angliskos kalbos ir kodel neina į vakarinę mokslainę, atskrys: Et, sako, kam-gi to man reikia: pabuvęs pora ar trejetą metų mīslį į Lietuvą grižti! Na, ir ne mokėdamas to krašto kalbos tas prastuolis dirba sunkiausius darbus, savo spēkas prastoja, pakolei pasidaro keli dolerius atpirkimui tos savo žemės kąsnio, kuris jau buvo paskendės skolosna. Prastuolis, pagri-

žęs į Lietuvą, mīslija jau gyventi, ir jau tikisi visus vargas užbaigės. Bet už metų ar poros, pasijunta vėl į skolas paskendės. Kačia daryti? Grižta vėl į Ameriką ir tą atkartoja kitas net po kelis sykius, pakolei vi-sas savo spēkas pabaigia. Ant galos tokis prastuolis, kaip ir V. L-lis rašo, nepadaro jokios naudos nei Lietuvai nei Amerikai, bet didžiausiai skriaudą del savęs. Vat tokius tai reikyt Lietuvos prilaikyti!

Dabar grįžkime prie Amerikos intelligentų. Pirmiausiai — kas do priežastis, kad intelligentai nevažiuoja į Lietuvą? Mums regis, kad labai aišku: mēs žinome, kad labai mažai tebėra tokiai lietuvių intelligentai, katras galėtų į Lietuvą parvažiavęs drąsiai pasiodyti ir imties kokio politiško ar kulturnio darbo. Politikai reikia laisvės, o kulturiniams darbui — kapitalo. Ir tai nežinia, ar gali kartais kas nusisekti, — nes žednas tau-tos ir žmonijos darbas Lietuvos yra labai persekiojamas. Tą matydam, mūsų išeiviai intelligentai dirba tautos labui ir čia būdami; dirba, kiek jie gali, kur jū rankų nerakina, jokie retėzai. Iš Amerikos jie daugiau naudos Lietuvai padaro, negu iš kalėjimo... arba Archangelsko ledinių pajurių! Nei V-go L-lis nei kiti Lietuvos intelligentai tegul neturi tos mīslies, kad Amerikos intelligentai bijo Lietuvos kuningų ar davatkų ar laivo prakiurimo. Tas vis yra niekai prieš valdžios nagaiką. Valdžios nagaika tai yra priešas del daugybės mūsų Amerikoje gyvenančių. Daugybė yra apleidė Lietuvą nenorėdami į kariuomenę eiti. Tokie ir Amerikoje būdami intelligentai zino, kas jū laukia Lietuvos pagrįžus. Juk jiems nebūs duota jokios progos ką nuveikti mūsų tautos labui, nes tokis lietuvis bus paimtas pristatytas į karionemę ar įmestas kalėjiman. Taigi tokiai nėra ko vilioti į Lietuvą, nes jie vistiek Lietuvos nematys...

Apskritai imant mus broliai europiečiai į amerikiečius žiūri, kaip čia pasakius, na — neblaivai. Lengva pasišaipyti ir baikėles pakreisti apie kuningus, davaatkas ir laivo prakiurimus. Bet kada reikia klausinanuodugniai dirstelti, tai jie mažai ką naujo ir praktiško mums pasako. Paimant

kad lašinių užvalgę esą susigręž amerikiečiai gali susirgti. Vargai šitas juokas yra juoku. Teisingiau Lietuvos serga iš negavimo lašinių. Sunku Lietuvos tokia vieta berasti, kur perdaug duotų lašinių! Na, kad ir kalbant apie „lašinius“, mēs rastume labai teisingą priežastį. Šimtai ir tūkstančiai yra Amerikos lietuvių, kaip darbininkai taip ir intelligentai, kurie Lietuvos neturi jokios savasties. Ko jie gali tikėtis sugrįžtę tėvynę, kur jiems prisieša taip jau bernauti, kaip ir fabrikuose; taip jau dirbtai ilgas valandas ir gauti skurdo algą?

Tegul europiečiai nemislija, kad mēs Amerikos lietuvių esame savo tautos išgamos. Mūsų darbai parodo, kad mēs kickvieną tėvynęs darbą remiamo, jeigu tik ką praktiško mūsų broliai tėnai pradeda. Galima ištolo daugiau naudos padaryti. Airijoje eina politiška kova už neprigulmingumą nuo Anglijos. Ir vienok airiai nevažiuoja į Airiją kovoti, bet iššionai savo tėvynę remia. Chinijoje irgi eina revoliucija. O chinai neparduoda savo pramonės ir nevažiuoja į Chiniją, tik jie savo broliams duoda piniginę paramą. Ir mēs taip galim daryti. Viskas, ko mums dabar reikia, tai vienybės ir susipažinimo su pauliu. Reikia pasimokinti, prisižiūrėti. Tada mēs galėsime ir tėvynęs sugrįžtę ką nors gero nuveikti. Ir kai bus proga mēs, Amerikos lietuvių, duosme pagalbą, o nėsant progos būtų neprotinga važiuoti į Lietuvą ir visai veltui intelligentams duotis ant ištrėmimoj šiaure, kur jau ir taip mūsų brolių daugybė yra. Toki au-

A. B.

PERŽVALGA.

// Vidūno kalbos vadovas. Tik ką išėjo iš-po spaudos Vidūno „Vadovas lietuvių kalbai pramokti“. Tai storoka, nuo 111 pusl. didelio formato kninga. Ji skirta nuo mūsų ligšiolelį išjusu kalbos vadoveliui tuomi, kad čia sujungta krūvon elementorius, skaitymo kningelė ir gramatika. Tokių vadovelių pas mus ligšiolei nebuvu. Vidūnas nori padaryti trumpausi kelią pramokimui rašto ir gramatikos. Tai inėja į mūsų pedagogiją didelė ir originalinė naujiena. Ir gali būt,

revoliuciją. Jeigu dar „Birutė“ ives skyrių smulkų žinučių iš Prūsų Lietuvos, tai jis bus netikai visur mielai skaitoma ir reima, bet lengvai galės konkuruoti ir su tomis del lietuvių nedraugingomis caitungomis.

// „Keleivio“ ir „Laisvės“ riksmai. Deleli atsiliepimo nuo senojo Lawrence streikierų komiteto, kurį mums rašė komitetu vardu p. Kirdėjus, „Keleivis“ ir „Laisvė“ pakalė nemaža riksma ir išpilyt visą glėbi insinuaciją. Kaip tės Dalykai buvo ir kaip ten yra, mēs nežinome, nes Lawrence nuo mūsų labai toli. Vie-ną tik žinome, kad p. Kirdėjus rašė su geru noru, kad bostoniečius išjudinti į mūsų vinentaučių streikierų pagalbą. Ir kaip matome, jis išjudino. Iš to mūsų broliai Lawrencečiai apturėjo naują, iš ko reikia labai apsižiaugti. Kaslink „Keleivio“ ir „Laisvė“ rėkavimų, tai ant jų nera ko atsakyti, nes jie pilnulžies ir neteisingumų.

// Naujas laikraštis. Gavome N1 „Lietuvos Žurnalo“, leidžiamą kas mėnuo Chicagoje. Laikraštis susideda iš 8 pusl. Turinys tuomtarpu vidutiniškas, nors ir neturtingas.

// „Draugas“ bus be pastabų.

„Draugo“ N7, redakcijinių pa-stabų rašytojas (bene kun. Kaupas?) atsisveikina su skaitytojais ir sakosi, jog „delei nemaloniu aplinkybę“ daugiau šių pastabų neberašyti.

// „Kultūra ir spauda“, stambokas veikalas Dr. Emil Loebli, pradėta „Lietuvos“ N7 spausdinati. Vertė Vaidevutis.

// Kova su „bankieriais“. Kitose vietoj skaitytojai ras aprašymą apie Chicagoje teisēn patraukta lengvos rankos moninių kai ir „bankierių“ Pupauskį. Be abejonės valdžia atkreips aki į šitę mūsų visuomenės žaizdą, kaip pernai pakedeno stebuklinius „daktarus“.

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

ruoju laiku ėjo ginčai apie su-tvėrimą naujos Cholmo gubernijos. Lenkai ir kairieji smarkiai protestuoja prieš atėmimą lenkiškų apygardžių į šią naują guberniją. Bet dešinieji atstovai, kurie vis tyko lenkus prispausti, vis iksiolej viršijo.

„Ruginės varpos”. Ant pa-
veidzo „baltojo kvietkelio” šven-
tės, kurioje buvo rinktos aukos
kovai su džiova, dabar manoma
paskirti Rusijoje šventę „ruginės
varpos”. Ta dieną visur parda-
vinės ruginę varpą ir rinks au-
kas nukentėjusiems iš bado.

Pas mus ir kitur.

— „Pradžia sociališkos revoliucijos!“ — tokiu antgalviu išėjo vasario 14 d. amerikonų laikraščiuose ilgi ir visaip daaiškinčiai straipsniai. Šitą gandą paleido immigracijos inspektorius F. Gordon, kuris iš Darbo ir Pirklybos departamento buvo nusiųstas į Lawrence, Mass., ištirti priežastis tėnai einančio milžiniško verpėjų ir audėjų streiko. Gordonas išnagrinėjo viską, kiek galėjo, ir štai kaip per laikraščius paskelbė: Lawrence streikas turėja dvi pusēs: viena pusē, tai paprastas darbininkų streikas, o kita pusē — tai žinomas darbo organizacijos — „Industrial Workers of the World“ planas — pasinaudoti šituo streiku ir išsaukti visos Amerikos „sociališkąją revoliuciją“, kuri esą buvusi renčiamā ant šių metų 1-mos gegužio, bet šitam streikui iškilus, esą nutarta pradėti ir apksčiajan. Su jis su „neprieteliais“ lieko neturėti. Ta vėl išgirdo socialdemokratų ir veikiai atšaukė savo balsuotojus nuo Strėkio. Rezultate išėjo tas, kad Strėkis dėl bailumo neteko nei socialdemokratų, nei gal daugelio konservatorių balsų, nes abieji palaikė jį neištikimu. Taip bent rašo „L. Ž.“ korespondentas ir jis tą visą pavadinia „didžiausiu skandalu“, o Strėkio politiką — „dviveide lapės politika“. Bet labjau čia tikėtų Strėki pavadinus bailum žmogeliu. Politikoje reikia drastiškai „sau-žmogių“, kaip va Amerikos Roosevelt. Mus broliai Prūsai matyt labai mažai tokią žmonių turėturi. Visai neįstabus todel, kad jų tarpe gimė vidutiniškai nemazos dvasės žmogus — Vidūnas kuris suprato šitą mus tautiečių nedateklių ir ragina savo vienaučius „pažinti save“ ir reformatiūtis iš vidaus...

— Roosveltui darbymetė. Gy
nėsi-atsirakojo pulkininkas Roos
velt, kad jisai nepriimsias prez
dento kandidaturos, pagaliau
nebedaturėjo. Iš visur jo sal
ninkai siunčia telegramas, ka
jį visuomenė remsianti. Iš cent
ralės republikonų konferencijos
Chicagoje atsiusta žinia, kad ne
8-ni gubernatoriai jį su visa sav
intekme remsią. Todel pasiryž
Roosveltas su savo gerai pažista
ma buože (Big Stick) leistis į ke
lionę su prakalbomis. Pirmausia
važiuoja į Ohio — tai yra į prez
Tafto gimtinę valstiją. Tik ne
norėti kalbėti tuose miestuose,
kur pirmiau bus kalbėjės patsas
Taftas. Taigi jau prasidėda kan

— Kodel iškilo Lawrence streikas? Tūkstančiai komentarų būna prie kiekvieno stambesnio Amerikoje streiko. Tas-patsai yra ir su Lawrence textilių streiku. Aibės aiškinimų paplito laikraščiuose; bet visi tie aiškinimai didelės didatų lenktynės, kurios žada būti indomios. Prie Roosvelto Tafto ir pusiau atsisakiusio L. Follete, nesenai prisdėjo dar vienas „progresistų“ kandidatas, — senatorius Cummins iš Iowa. Ta republikonų keturi kandidatai valys sau kelia į būsinčia Chicago.

galų gale išskosia į vieną didžių teisybės lašą — mažos algos, brangus pragyvenimas. Tą sako nuo kelių metų pažangesni laikraščiai. Tą pasakė dabar ir patsai Mass. gubernatorius E. N. Foss. Sako: „Kokios tėn nebūtų šito streiko priežastis (imant ir algų mažumą), pamatinė priežastis yra — rūstus gyvenimo pabangimas, delei kurio darbo žmonės po visą šalį dabar skursta... Per kamoji dolorio spēka vis puola mažyn”..., na, o prie to darbo žmogeliui ir tie patis doloriai dar kasdieną mažinami! Kur iš to išeiga? Jeigu senosios partijos ligšioleli šito krizio-sopulio nepradūrė, tai taip ir bus, kad Amerikos balsuotojai šiemet būriais pabėgs į naujas partijas, kurios bent daugiau reformų žada, — kadir sakydim i socialistų partiją. Ag vis reikia atmainų i geresnį. Reikia pajieškoti politikoje naujos šluotos, kuri rasi ir geriau šluos...
— **Airių viltis da nedingusi.** Prengiamasis Anglijos parlamento manifestas del atėmimo Irlandijai savyvaldos begėdiškai nei degė. Sako, kad Romos Vatikano pakurstymai ir pačių airių patriotizmas, gręsiąs didelę suirutėmis Irlandijoje. Išvyta ministeris Churchill su sumuštu nuo sufragistės veidu ir aštriai airių demonstracijos, parodė Anglijai, kad airiai nesiduos ta lengvai nugniaužti jų „Home rule” reikalavimo. Anglija norni tų nesutikimų. Juk ir ta jų pilna, kad ir va nuolatos grūmeną generališki streikai. Todėl billiu apie Irlandijos savyvaldą pačmė iš naujo sutaisyt. Ta atidėjo ant velykų. Del šito del kito ko, Anglijos ministerių pabiro. Ivyko ministerių per kelionės nuo vienos vietas ant kitos. Sakoma, kad net ministerių premieras Asquith atsisakys

— „Dviveidė politika” . „L. Ž.” korespondentas rašo iš Prūsijos Lietuvos. Matosi, kodel tenai

Bent airių partijos vadovas Remond juos ragina nenusiminėti.
— **Chinai gauna respubliką.** Vasario 13 d. chinų karalienė nėlė, jauno karaliuko ir visos mardžų dynastijos vardu, apskelbė galutiną abdikaciją — atsisakymą ciesoriaus nuo posto. Apskubė net tris ediktus, kuriuos visi Chinijos laikraščiai raudonomis raidėmis atspausdino. Dabar būtės „geležinis premieras“ Yuan Ši Kai pasilieka „pilnai ingalio chinų respublikos organizacijum“. Sulyg to jisai išleido revoliucionierių šiaip prasidėjusią proklamaciją: „I presidentą, vice-presidentą, ministrus ir tautos seimą Nankinge: respublika įvyko; respublika yra viso pasaulio pripažinta už griausią valdžios formą. Jos ištigimas prigulės nuo jūsų pastangų. Atsiekieme tikslą su mažiausiu kraujo praliejimu. Nebepavylykim sugrįžti Chinijon monetos chiškos valdžios formai.“ Prie draug Yuan Ši Kai prašo konsilių, kad ji pripažintų ingalio nui „dangiškosios imperijos“ prezidentu, kurią valdžią jam padėjo prasitraukdami mandžai. Jeigu neiškils kokios dar kliutės galima būtų pasakyti: Vivit Chinija, inkūrusi giliausioje Afrikoje, didžiausią ant sveto respubliką!

Iš Lietuvos.

Lietuvių tarpe. Šitaip užvadytame savo kronikos skyrelime „S. Z. T.“ paduoda žinią, jog lietuvių būrys, trokstantis Suvalkų atskyrimo nuo Lenkijos, įteiravos Peterburge, ar lietuvių gali tikėtis, kad tuomet jų iškalbos teisės pasilikys tokios pat, kaip kad dabar, kuomet jie taria Lenkijos dalį. Aiškaus atkymo į tą savo paklausimą lieviai nėra gave Peterburge.

Aplinkraštis. Vyriausioji mės ūkio ir žemės sutvarkymo valdyba išsiuntinėjo visiems gubernatoriams patarimą, kad pintus sodiečius pamokyti statyti tokias triobas, kurios net lengvai dega.

KAUNAS. Kauno gubernatoras-inspektorius apžiūrėjo aptiekų įvairose gubernijos sostose ir daug juose rado, kad sitaikinama prie vyriausybės įtymu. Visiems aptiekų veikalams duotas dabar laikas, iki kuriuo jie turi susitvarkyti, nes kai revizijai atradus tokią betvarę, jie bus traukiami tieson.

Paminėjimas. Kauno rusų raštis S. Z. T. savo N11 atspausdino.

Rastis S. Z. T. save viršutinėje
dino J. Basanavičiaus trumpą
ografią ir paveikslą. Tame
numeryje padėtas tokis pat stra-
snelis ir paveikslas garsaus le-
beletristo H. Senkevičiaus,
riam šiemet sukako 65 metų.
Iš Liet. Mokslo Draugijos.
lig Visuotinojo M. Draugijos s-
rinkimo nutarimo (slg. „L.
Tauta“, kn. II. pusl. 143), sa-
4 dieną buvo susirinkę Vilnius
Komiteto pakvietieji visi ke-
pedagogų komisijos nariai; at-
ko posėdin: S. Čiurlionienė,
Palukaitis ir J. Vokietaitis.
dovėlių komisijai intekta b.
Kazio Bagdono laiškas, kuriuo
M. Draugijos Komitetui pra-
damas apie sustatytaį „prad-
moksli“ — elementorių, prae-
jei bus jis rastas tinkamu, kad
Draugija fondo pinigais ji
spausdintų. J. Kairiukštis, I.
sai komisijos posėdyje dalyva-
buvo prirengęs „vadovėlių komi-
sijos posėdžio darbų programą“

kuri apima šiuos klausimus:

jami pradedamosiose mokykloje?

2. Kas kalbama apie šitų dovėlių vartojimą ir pritaikymą pradedamose mokyklose?

3. Apžvalga visų gramatikų žodynų, mokslo vadovelių prie Pias.-Šlap. kningyno katalogo ir X skyrių.

4. Ar neatjaučiamas vadovėlio reikalas savarankiškai užsiimti lavinimosi rašto darbas per valandas, kuomet viso skyrinė mokiniai paliekami patis sau?

5. Ar nepraverstų, kad priekius tokie patis vadoveliai varankiam užsiemimui namines permažai, manding, leidžia pamoką lietuvių kalbai pradamoje mokykloje?

6. Ar neatjaučiamas reikštinių dailaraščio ir greitaraščio vadovelių patiemis mokiniamus užsiimti?

7. Ar nėra ddelio reikalo, parūpinus pavyzdinės metodikos paaškinamojo skaitymo pakos?

8. Ar nepalengvintų mokyklų ir rašytojų darbo tinkamas reikštinių bos (o gal ir su frazeologija) dynėlis?

9. Ar nevertėtų turėt priimti kalboje pedagogikos, daktikos, ir metodikos vadovėlių?

10. Koki kiti reikalai veikia parūpinti naujų vadovelių ir kitų?

Vadovelių komisija, apie duotujų čion klausimų apsvarė mą M. Draugijos komitetui nuteikusi, paliko jam štai „Pedagogų sekcijos prie Lietuvos Mokslo Draugijos posėdžio 4 d. 1912 m. nutarimą“:

„Sekcijos sąnariai: S. Čiurlionienė, V. Palukaitis ir J. Vokietaitis, susirinkę Vilniuje 4 d. spalio 1912 m., svarstė klausimą vadovelių pradinei mokyklai gima.

Iš mūsų atsiliepimų pagarsėliai laikraščiuose rugsėjo m. 1912 atsiliepė tiktais vienas abe autorius. Tokio šalto i taip sėbė dalyką atsinešimo prie mės matome tame, jog L. M. nepaskyrė pažymėtų atsišaukiant vadovelių **Konkurso su pinigų premija**, o siūlomos sąlygos labiau teragina, nes parašius rā veikalą ir be L. M. Dr. lenktynės galima rasti leidėją.

Pedagogų sekcija lapkričio organizavo mokytojų būrelį, kurį medžiagą ir parengti pradinei mokyklai abecelę ir skaitmenes kninges. Prie to darbo nurodėti visus norinčius ir gėlius prisidėti medžiagos rinkimams, darbu ir patarimais.

Del Suvalkų gub. valdybės „K. Lit.” paskelbė: del lietuvių kalbos vartojimo Lenkijos ministerijos valdymos lenkai jau susitarę. Buleto. Komisijoje lenkai klausinesti bendrą pataisymą. Isto pataisymo, Suvalkų generalitatybos pačios rinksiančios kalba, kuria būsią vedami džiai. Vyriausybė tačiau tinkanti įvesti lietuvių k. miestų valdymes, aiškinodamas jog lenkų kalba esanti leistina, kaip išimtis iš bendruomėnų stybės įstatų, ir kad tame atveju, jei gyventojai nenorēsiant kalbos, tėnai tegalėsiant įvesta tiktais rusų kalba.

Liuterių dviasiškių suvažias. Sausio 10 d. Dvinske suvažiavę Kuršo liuterių dėkiai pasikalbėti del vokiečių latvių kalbų vartojimo savenyčiose. Latvai reikalaujati Kuršo ir artimesnių guberņų bažnyčiose latvių kalbą. V

čiai nenori įsileisti kitos k
sakydami vokiečių kalba
liuterių bažnyčios kalba, ku

VILNIUS. „Rūta“. Šeštadienį sausio 21 d. rengta koncertas, lyvaujant muzikos mokyklos mokiniams. Sekmadienį, sausio 22 d., „Tai politika“. Šeštadienį, sausio 28 d. „Vestuvės“ su šokių dainomis ir apeigomis. Sekmadienį, sausio 29 d., nuo 5 val. įkaro vaikų teatras. Nuo 10 val. maskaradas.

UTĒNA. Sausio 8 d. buvo tuvių vakaras. Vaidintojai lošė du veikalų: „Apsiriko“ ir „Degtinė“. Choras susidedėdavo iš 70 ypatų su viršumi, Banio vėmas, padainavo keletą gražių dainelių. Plojimams nebuvo geresnės galimybės. Publikos prisirinko pilna salė. Netekus bilietu, kitiems reikiė grįžt namo.

KETURVALAKIAI, Suv. g. Pas mus pirmą kalėdų dieną kentėjo Švedas po pamokslui ryžosi pakinti parapijonims kungingą kalėdojimo tikslą. Matai, ir mūsų parapijoje da yra užsilikęs paprotiniai kungings drauge su kungingams rinkti parapijoje „dešimtinę“. Tam tikriems prisieina kelias savaites dieną dangytis po kaimus su liais vežimais. Artinantis „rugpjūtei“ mūsų kungingėlis nepatingėjo apie tai perspėti parapijonis. Darodinėjo kungingas, kad „kalėdojimo“ slas yra šventas, dvasiškas. Tada, reikią gi bent vieną kartą metus palaiminti namelius gaminimis ir šventu vandenėliu. Tada negerai darą tie, kurie patenkelti kalėdninkus slėpjasi. Patatas tilktai sutrukda laiką; užkaria, girdi, susitarus ūkininkams dviejose-trejose vietose paveldi. Jeigu būsių kame nors dešimtinė, tai tėnai jis ilgai nebūs Galų gale užprāšė, kad ūkininkas nepasigailėtų siusti „padvadai“. **B-i**

GLASGOVAS. Sausio 1912 m. „Šviesos“ dr-stė pareišimynišką vakarą. G. Lebedevskaitė paskaitą, paskum buvo pasakytas monologas — „Blaininkas“. Buvo padainuota kungingas, tautos dainų-dainelių. Padainavimai buvo šokiai, krasa. Buvo pastebėti, kad dainavimai buvo daugiaus laiškų. Pirma daina buvo „L. Ūk.“, antra „Šv. Žmonių“ nors nedaugiausia paskaita, bet visi buvo blaivūs. Tada nebuvo įleidžiami į salę. Čia buvo parengta ir vakarienė.

JUŽINTAI, Zarasų pav.
sio 4 d. buvo valsčiaus rinkt
sueiga. Žemiečių viršininkui
lyvaujant, rinkome viršaitį. I
guma balsu išrinktas K. Ma
lis. Bent kartą Južintiškiai
prato išrinkti apšviestą bl
žmogų viršaičiu, nors ir buve
kių, kurie skyrė 50 rub., ka
juos rinktu: buvusį viršaitį
kome — padėjėju. Bet nau

lama,
a tik-
val-
atve-
len-
būti
žiavi-
buvo
vasiš-
cių ir
baž-
ives-
erniu
labai nenorės būti; ar gi pasili-
senasis? **Jaunas Užolaitis**
PILVIŠKIAI Mar. pav. G-
džio 30 d. sausio 12 d. buvo
kutinis šių metų Pilviškių t-
skol. bendrovės valdybos pos-
Šių metų kasos apyvarta siek-
gi 60 tūkstančių rublių; nari-
augo ligi 310; paskolų nar-
suteikta ligi 50 tūkst. rublių.
tinj visuotiną susirinkimą nu-
sukviesti 31 d. sausio. Ve-
lietuviams visose parapijose
gti panašias bendroves.

Skol. taup. ben. pirminink
M. Vearlii

MERKINĖ. Sausio 3 d. p.
maldų parapijos namuose

iteigiamasis „Blaivybes“ skyriaus susirinkimas. Pirminkavietinis klebonas K. Bybikauskis. Priimta nemaža narių ir išrinkta valdyba ir pirmininkas. Pirmininkus išrinktas vienbalsai kun. Bybikauskis, kaipo šios skyriaus inkurėjas, o i valdybą—vieni tiktais apšvestieji valstiečiai.

Merkinieti
banko sto

Kauno lietuvių banko stovis Draugijos taryba, peržiūrėjus sausio m. 2 d. Lietuvių banko turą ir operacijas, rado jį, antran veikimo mēnesiui pasibaigus, šiam stovyje. Draugijos narių susisteigėjais 110; gruodžio mēnesį narius priimta 18 asmens, prašymu atmesta 7. Apyvartos kapitalas 12.450 rub. Įnašų buvo 12.091 rub., priimta 30.392 rub. 20 kap., yra 42.483 rub. 20 kap. Išskolinta pinigų vekseliais 31 718 rub., užstatant procentiniu popierius 3.050 rub.; išviso paskolų — 34.768 rub. Išlaidų 994 rub. 34 kap. Užtikrinančių banko operacijų likimai — 122.600 rublių.

Nutarta šio mėnesio gale sušaukti visuotiną draugijos narių susirinkimą banko reikalams apsvarstyti.

Tarybos pirm. **K. Samajauskas**
Pasninkų panaikinimas. Vilniaus Vyskupijos vyresnybė grupė džio 30 d. išleido raštą, kur sau-
nas pasninkas palikta tik dvi die-
nas į metus: Didžiąją Pētnyčią i-
Kučių vigiliją. Kitas visas sau-
sų pasninkų dienas galima valgy-
ti „su pienu“ (kiaušiniai, svies-
tas ir kt.). Subatomis (kada nė-
ra dabar sauso pasninko) ir šiai
visomis dienomis (be pētnyčios i-
kitų pasninkų) visuomet galimi
valgyti mėsa. Tik per gavęne —
panedėliais, utarninkais ir ket-
vergais (seredomis, pētnyčiomis
ir subatomis „su pienu“) — mė-
sos galima valgyti vieną kartą
per dieną. — „Viltis“ šitai pa-
minėdama rašo, kad šis pasninkų
palengvinimas išduotas tik 10-i
metų, o po to vėl bus prašoma šv.
Tėvc dispenso. Toks pranešimai
gana keistas, nes visiems žinoma
kad šv. Tėvas da užpernai jau v
sus pasninkus panaikino.

KAUNAS. Jau rašėme apie vyresnybės leistą Kauno moterų lietuvių vartotojų draugiją „Lietuvaitė“ ir „Vien.“ rašo, kad to draugija leista vardu „Gražybė“ Isteigėjomis esančios: „Saulės buhlt. kursų vedėja p. Jerzekevičaitė, p. Naujeliene, „Saulės“ mokyklos vedėja p. J. Stanelytė, E. Vaitkevičienė ir L. M. K. d. gijos pirmasėdė p. Kobilinskaitė Pajus — 10 rublių, iširašymo p.

žemės komisijų veikimas **Kauno** gub.
1911 metais žemės tva
komosios komisijos Kauno gu
padarė 7.600 vienąsėdžių, kuri
žemė sykiu paimta siekia 90 tū
stančių dešimtinių. Trioboms per
kelti vyriausybė davė tais metais
beprocentinės paskolos 15-kai m
tų 132 tūkst. rub. ir negražint
nos pašalpos 16.500 rublių. Ve
slei pataisyti nupirkta geresnių

se ūkinose Kauno gub. ir Suomijoje 38 jaučiai ir 50 kuilių. Statyta planai apsausinti tūkst. dešimtinių balų, iš to apsausinta 2.500 deš. ir iškasta varstu griovių. Tiems darbams apmokėti dalį išlaidų prisiemė iš das, dalį apmokėjo patis valstiečiai, gaudami iš žemės komisių naskolos.

PASVALYS, Panev. pav. Iš 6
7 sausio naktį nežinomi piktad-
riai sudaužė špižiaus paminklą
kryžiu, pastatytą Pasvalio ja-
nuomenės aukomis, 1905 metais
su tam tikru parašu, tikėjimo
spaudos paliuosavimo atminim.

Kaštavo jis 70 rublių. Pastatyta buvo už miestelio ant klebono lauko.

Myli.

BURBIŠKIS, Panev. aps. Sausio 4 d. sudegė p. Bužinskio rūmas. Ugnis kilo iš kamino. Per gaisrą buvo tokiai gyventojai, kurie gelbėjo tiktais vyną, deginti ir kitus panašius daiktus.

Zig. Panernackis.

KIEVO UNIVERSITATE, fyzikos matematikos fakultatės už darba: „O dvojnych integralach algebracięskich poverchnoste” paskyruo ankso medali tos fakultatės. **Muosas klausytojai Izabelei Abramavičaitė (lietuvi)**.

Korespondentas.

SVENČIONIS, „K. L.” praneša, kad naktį sausio 12 d. i siaurojo Švenčioniu geležinkelio valdybos namus isiveržė keletas apsinginklavusių plėšikų. Išlaužė geležinę kasą, jie pasiėmė 8.81 rublių 34 kap. gyvais pinigais ir pašlēpę. Gretimam kambarje nakvojė tuo metu sargai, tačiau — prigrasyt — nei nesikinė plėšikų suimti. Švenčionysna atvykės vasaros-vakarų geležinkelio žandarų viršininkas Salterupas ir teismo vyrėsybė.

VILNIUS. Prof. Endzelino paskaita apie Baltijos kalbas. Sausio 15 d. „Rūtoje” buvo Charovo prof. Endzelino paskaita apie Baltijos kalbas. Paminėtis, kokios Baltijos tautos dabar tebera, gerb. prelegentas paaikiino, kurios iš jų išnykė, kur gyveno sios ir kaip vadinosios. Is Lietuvos pietugyvenę Jatvingai, išnykę 12 amžinėje; iš vakaru — Prūsai, išnykę 17 am.; iš rytu — Galindai, dabartinėje Orlovo gubernijoje. Kuršai — Kuršo gub. šiaurės vakaru dalyje, Kauno gub. ir Prūsu Lietuvos dalyje. Lig šiol buvusi nuomonė, kad Kuršai suomų giminės esanti neteisinga: kuršai — lietuvių kilmės. Tai rodo keli kursių žodžiai, pakluijė i lietuvių kalbą. Arčiausia kalba buvę prūsai ir galindai iš vienos pusės, lietuviai ir latviai iš kitos; vidury tarp ju buvę Kuršai.

Toliau prof. Endzelinas paskaito kiekvienos giminės historija, jų rašto atsiradimą ir tolimesnį likimą. Galu gale prelegentas supažindino klausytojus su lietuvių kalbos tarmėmis ir kaimynų įtekme į Baltijos kalbas.

Klausyti paskaitos buvo prisirinkę nemaža žmonių.

Medolių policistams. Vilniaus gubernijos valdyba gavo iš Peterburgo 140 sidabro medolių, išdantini Vilniaus gubernijos policistams, ištaravusiams 5 metus.

Iš tikru šaltinių sužinojome, kad Kauno lenkai buvo padavę vyrėsybei prašymą, kad jiems leistu ištegti Kaune sajungą lenku kalbos „teisėmą” ginti Kauno gub. bažnyčiose, bet leidimo negavę. Kažin ką pasakyti lenkai, jei lietuviai imtų reikalauti tokiai „teisėm” Varšavos gubernijos bažnyčiose.

SUBATAS, Kuršo gub. Kalėdu antrąja diena buvo sutaisytas lietuvių vakaras. Vaidino „Inteligentus”. Publikos buvo gana apšėjai. Po spektaklio lietuvių chorras, p. J. Sarkaniukis vedamas, padainavo keletą lietuviškų dainelių, kurios labai palinksmino susirinkusius. Senai jau Subate per vakarus buvom nebegirdėje tokiai dainelių. Tėn buvęs.

Riaušės Rygoje. Sausio 22 d. Rygos priemiestyje, Šreinbuše, keli šimtai darbininkų padarė demonstraciją. Jie išėjo gatvėn dainuodami revoliucijos dainas ir nešini raudonomis vėlyvomis. I atvykusią policiją demonstrantai ėmė šaudyti. Sužeista tris policistus. Policija taip-pat pradėjo

šaudyti ir sužeista kelius demontrantus, iš jų tris gana sunkiai. Kiti išbėgiojo, kitus suėmė. Miesto policija padarė daug kratu.

STREIKAI 1911 metais. Sulygintas su 1910 m. pereitais metais Rusijos valstybėje buvo kur-kas dangu streikų: 1910 m. buvo 222 streiku; gi 1911 m. apie 450 streikų. Tikra statistika surinkta (vyriausybės) tik apie 400 streiku.

1911 m. buvo str. streikavoto žmonių

Sausio mėn.	23	5.500
Vasario	14	1.305
Kovo	16	4.447
Balandžio	30	5.046
Gegužės	57	12.480
Birželio	60	16.836
Liepos	41	11.669
Rupjūčio	54	11.848
Rugsėjo	21	8.298
Spalio	30	3.868
Lapkričio	52	7.995
Gruodžio	2	681
Iš viso	400	90.053

Iš visų streikų tik 25% laimėjo darbininkai, 32% susitikėjus nusileidami vien kitiems, 40% pasibaigė fabrikantų laimėjimu.

Sajungos skyrius. „S. Z. T.” rašo girdėjės, kad Kauno lietuvių susirūpinę išsteigtai sau Sajungą lietuvių kalbos teisėms giništi, vyskupijos bažnyčiose, kaip kad vilniškė „Sajunga”.

Lietuvų paskaitos. Girdėt, kad Kauno liet. katalikių moterų draugija žadanti sutaisyti šiemet visa eilę lietuvių paskaitų taip Kauno mieste, taip Kauno gubernijoje. Paskaitos būsiuojančios apie svarbą ir reikalingumą moterų kooperacijos Lietuvoje.

Del parapijų ir antspaudų. Sventinį tikėjimų departamentas išsuntinėjo i vyskupijų rāstines aplinkrasti, kur paaikiina, kad parapijų antspaudai gali turėti paraus tikslių kalba.

Lietuvės-vienuolės. „Vien.” rašo, kad iš Švēkšnos apylinkės, Reseinį ap., kelios lietuviatės išvažiavusios Galicijon, kad ten pastoti i vienuolyne. Tuo tarpu, pasak „Vien.”, lietuviai vienuolių labai stinga Lietuvos ir Amerikos vienuolyne.

Del Vilniaus universitato. „K. L.” rašo sužinojės, kad vyriausybė neleisianti šiuo metu jokiui būdu inkurti Vilniuje universitatus; ji bijanti, kad toji universitatė nevirštu lenkų kultūros židiniu Lietuvoje. Vyriausybė greičiau jau sutiktu leisti augštąjį mokyklą Minske, kur lenkai esą silpnėsni, bet ir tai leistu nebuvo tik politechnika, bet ne universitete.

Alga Tolstojaus našlei. Augščiausiuoju įsakymu Lévo Tolstojaus našlei, grafinėi Sofijai, paskirta mokėti kas metai iš valsčių iš 10 tūkstančių rublių algos.

(„Viltis”.)

VILKAVIŠKIS. Pavembrių ir Pūstapėdžių kaimo nuo 1 gruodžio 1911 metų vyriausybė atidengė dvi mokyklas. I Pūstapėdžių atsiuntė mokytoją Dumčion, o i Pavembrius — Kibis. Inkuriti štatas mokyklas daug rūpinosi vietinis vaitas ir sekretorius.

Teofilius Mažeika.

ŠAKIAI, Naumiesčio ap. Samdininkai kasmėtai labyn brangsta. Ypač šiemet tai žymu. Šiaisiai geras bernes draug su paseiliu gali uždirbti net iki 120 r., tarsi — 70, piemuo — 30 rub. ir daugiau. Samdininkų maža yra ir jie brangsta, nes juos ūkininkai varžosi, pakeldami algas.

J. Dangšas.

MERKINĖ, Trakų ap. Gražu pavyzdį jau rodo jaunimas Mer-

kinės parapijoje. Šit 10 jaunių kaičių Ilgininkų sodžiaus — J. Batulevičius, J. Buroks, Iz. Soja, VI. Soja, Mot. Krukonis, Zig. Preškenis, Rok. Soja, J. Batulevičius, C. Galčius ir C. Bubėnas nutarė per metus visai neragauti degtinės.

KRUONIS, Trakų pav. Kaip kuriems kaimams pritrūko vanbens. Tam priežastis — susuma, o dabar šaltis. Vanduo prisieina vežti iš tolimų upių ir ežerų.

Jonas Maculevičius	(„Šaltinis”.)
--------------------	---------------

IS LATVIJOS.

RYGA. Nepasiekė išdavikui. Petrogolmos gatv. N12 pas P. G. atėjo jo draugas ir prašė pavaisinti degtine. P. G. atsisakius, draugas keršijo atlyginti. Štai i kelintą dieną pas P. G. policistai padarė krata, bet nieko nerado. Dabar už tai skundikas tapo policijos nubaustas už suvedžiøjimą.

Nelaiminga moterystė. Tūla Ona Bajonis, Rygoje, našlė su trimis vaikais beprekiuodama su laikraščiais susitaupė 400 rublių kuriuos laikė pas save. Koks tai

Jurgis Sapožnikovas, pajutęs, kad O. B. turi tiek pinigų, pradėjo prie jos pirštis. Bematant jiedu suėjo i porą. Bet neilgai laukus J. S. pagriebės savo žmonos pinigus — išbėgo, palikę laiškelį: „Sadiev! Nejieškok manęs, nes visviena nerasi!“

(„Rygos Naujienos”.)

ZINIOS IS RYGOS.

Atrastas negyvas Jonas Dargis 45 metų savo kambarje prie Vilniaus gatvės. Namų savininkas, nematydamas Dargio išeinant nuo 8 sausio, pašaukęs policiją 13 sausio išlaužė duris ir atrado Dargi nebegyvą, pradėjus net pūti. Matyt apsyaigo nuo garų, nes pčiuje rasti neišdegė angliai.

„Chinia“ einas slaptai latvių socialdemokratų laikraštis N100 praneša: „Pakol vokiečių dienraštis „Dina Ceit.” 1906 m. jiešo „Chinos” spaustuvės po Dondangeno ir Mailieno miškus, šis laikr. buvęs spansdinamas čia pat Rygoje ant „Dina Ceitungos” mašinų.“ Kiek čia tiesos negaliime pasakyti.

Nustojo ejęs rusų savaitinis laikr. „Rišk. Echo”. Išėjo tik 8 numeriai. Permažai buvę skaitoju.

Kalėjiman ant pusketvirtų metų pasmerkta Evelina Vestin, akurė už išgaismimą Onos Lemetiūnės, kuri nuo to pasimirė 8 vas. pereitų metų.

Pasikorė 18 sausio Stricko a. laus bravaro darbininkas Kazimieras Tisunas.

Vėl pradėjo eiti latvių laikr. „Jaunais Laikais”.

Nustojo ejęs žyd Blankenšteino leidžiamas latvių kapeikinis dienraštis „Ritha Westnesis”.

Skolos Rygos miesto šiemet siekia 20,102,265 r. Skolių per šiuos metus reikėsiai nūmokėti 398,097 rub., o nuošimai 946,917 rub.

Taikos teisės suvažiavimo rūmuose išdėti apskelbimai „Nerūkyt”; bet lig šiol i ta mažai kas atkreipdavo atidžios ir teismas būdavo pilnas dūmų, kaip nelyginant koki jauja. Bet dabar i ta atkreipė atidžią teismo sekretorius ir pradėjo sustatinėti protokolus. Du advokatai taikos teisėjas jau nubaude: viena ant 3r, o kita ant 1r.

Nesąžiniški apskelbimai. Latvių laikraščiai persergi nuo nekruių Varšavos, Lodzės ir kitų miestų firmų nesąžiniškų reklamu, išnaudojančių lengvatikius, kaip

va, kur už 3 rub. siūloma 600 daikų susidedančių iš 590 špilkų, 10 kitų niekniekių ir tt.

Delei sumišim 8 ir 9 sausio, kilusių Šreinbuše Liflandijos gubernatorius, hofmeisteras Zvegincov išleidė oficiali pranešimą, iš kurio matyt, kad demonstracijose 8 ir 9 sausio ant Mirnos ir Volmaro gatvių dalyvavo apie 100 žmonių, kurie pamatė policiją išskirstę. Niekas neliko susietais, tikta suimi 8 sausio 7 žmones, ant rytojau 8 žmones, kurie liko nubausti arestu 2 mėnesiui. Už Šreinbušo demonstraciją arestuoti valstiečiai: Fric Bernovskis, Krišjan Saulit, Janis Birn, Kaspar Kraukle, August Berc, Natalija Jakobson, Vilhelmina Stumbre. Už 8 sausio demonstraciją arestuoti 2 mėnesiams: Ella Silin, Marc Zeiman, Ed. Leepinlauk, Žanas Janson, Rudolf Grencevič, Aleks. Spundė, Janis Žukovskis, Ernst Blank ir Paulis Blank.

Dorpate Liflandijos gubernatorius sausio 9 dieną nustropav estų dienraštį „Postimes” 100 rublių už straipsnį: „Malšinimas”.

Feline Liflandijos gubernatorius paskyrė 50 rub. bausmės esti laikraščiu „Viljandi Teataja” už straipsnį: Rusijos vidaus gyvenimas 1911 metuose.

Liepojuje vėl susikėtė kontoras gabenti mergoms i blogus namus.

Tuom užsiimaves tūlas Janis Zunde su savo pačia; pas juos atrasta daugybė laiškų iš įvairių Rusijos miestų nuo lengvatikų mergaičių, kurioms buvo žada geros vėtos užsienyje. Daubar pasirodo, kad Liepojuje buvęs centras, kur suveždavę iš kitų miestų „tavorą” ir siuždavę daugiausiai Turkijon ir Argentinan. Ta prekybą susekė Vokiečių gatvės. Oi, kaip reik butatsi mergaitėms ir netikėti bille kokiems agentams.

Bauskėje 8 sausio buvus išskinta vėliau su revolucionierių užrašu. Suimtas tūlas Lazda su savo draugu.

Vec-Aucēje nuo 5 vasario lig 2 kovos rengiami Lat. Uk. Ekon. Djos ūkiškieji kursai. Sanariums už dalyvavimą 2 r., o pašaliciams 5 r., arba dienomis 30 ir 40 kap.

(„Rygos Garsas”.)

IS PRŪSŲ LIETUVOS.

Naujai išrinktas ciesorystės seimas ir partijų atstovai. Rinkimai pasibaigę ir mes paduodame surašą, su kiek kožna partija atstovų intraukti i naujai seimai.

Šalė to pridame skaitlines, kiek kožna partija turėjo atstovų buvusiame seime, iš to kiekvienas lengvai matys, koksi dabartinis seimas bus.

turi buvo Konzervatai 43 59 Valnkonzervatai 14 25 Reformpartija 3 3 Gaspadoriškasis susiv. 10 18 Bairiška būru sąjunga 2 0 Centrumas (Katalikai) 93 103 Lenkai 18 20 Nacionaliberalai 45 51 Vokiška būru sąjunga 2 0 Tolynžengiančių žmonių partija 41 49

Socialdemokratai 110 53 Elzasiškiai 5 5 Velfai 5 1 Lotaringiškiai 2 3 Dēnai 1 1 Laukiniai 3 6

Toks tai maždaug atstovų susi grupavimas, bet gali būti, kad po seimo atvėrimo pasidalinus i frakcijas ivysk dar šiokia tokia permanina.

Kiek iš šito surašo matoma, tai

socialdemokratų partija dabar yra stipriausia naujame seime. Ji laimėjo 57 atstovus, daugiaus negu antratiek, kiek turėjo. Valdžia dabar gali uždėkavoti pasidinimą socialdemokratų vienatū partiją atstovams, kurie vieton pasirūpinti visuomenės reikalais, tarp kito-ko už teisingą mokesčių padalinimą

Išpildė Šv. Cecilijos chorą diriguoja p. A. Radzevičiu. Sudainuota — „Vilija“ geriau-gyviau už pirmąjį. „Motuš motuše, „Oi motule ma“ M. Petrauskas. Išpildė Central Brooklyn chorą. Sudainuota abi daini gyvai, sulig paties vedėjo, p. K. Strumskio. Būtinai reikia patemyt, kad p. Strumskio chore vienai soprana mėgina skirties nuo kitų ir tas gadina visą harmoniją. Antra dalis: „Sunku gyventi“ J. Naujelio, kvartetas — išpildė: K. Strumskis, A. Radzevičius, J. Steponavičius ir A. Kvederis. Gal tai delto, kad iškalno nežinio tikėtasi, ar tai del kitos kokios priežasties, tačiaus — sunku buvo ir klausyti. Vienok, publiką (patyloms norisi pašnabždēti skaitoju i ausi, jog tai chorū nariai-dainininkai labai daug čia prisidėjo) padėjo išeit iš to labyrinto; išsaukė aplaudimentu kvartetistus ir antru kartu padainuota „Lietuva brangi“ visai gerai. „Du broliukai kuningai“ ir „Kas subatos vakarėli“ S. Šimkaus sudainuota — pirmoji daug geriau už antrą — Elizabeth-porth' choro diriguoja p. J. Steponavičiu. „Per tamsią nakte lę ir „Tekėjo saulelē“ S. Šimkaus Šv. Cecilijos choro diriguoja p. A. Radzevičiai. Abi daineli išpildė vidutiniai. „Noriu miego“ M. Petrauskas ir „Baublys“ harmonizuota K. Strumskio. Sudainuota užganėdinančiai Central Brooklyn choro diriguoja p. K. Strumskiui. Duetas „Skambančios stygos“ M. Petrauskas. Išpildė p-lė E. Mikuliutė ir p. A. Kvederis, akomp. K. Strumskiui. Šitasai dalykėlis publikai geriausiai patiko. Publiką, kuri kad ir geriausiai chorams dainuoja, nors ir nežymiai, bet visgi šiek-tiek kručėjo, čia, yt užžavėta, „amžinai“ nutilo ir su doma klausėsi. Pabaigus apipylę išpildytojus aplaudimentais, ir norėjo, kad dar ką-nors padainuotu, tačiaus dainininkai publikos prašymo neišklausė. Kaip p-lė Mikuliutė taip ir p. Kvederis nebogą turi medžią. Būtu gerai, kad p-lė Mikuliutė ir p. Kvederis pasistengtų pavieniu paslavinti pas koki tam tikrą mokytoją; ateityje galėtų už imti ne paskutines vietas Brooklyn ir apylinkės muzikaliniuose vakarėliuose. — Koncertinė vaiko dalis užbaigtą šiai dalykais: „Eina garsas“ ir „Oi tu jieva“ M. Petrauskas, sujungtų chorū diriguoja p. A. Radzevičiu. Padainuota taip gerai, kad geriau nei negalima norėti. Tokių mažutėje ir žemoje salėje, kur p. Strumskis pasistebė galėtų pasiekti lubas, prikarstyto scenos dekoracijomis, nei Wolf-Ferrari'o garsus chorą, kuris taip gerai išpildė Metropolitan Opera House'je sausio 28 d. vakarą Ermanno Wolf-Ferrari'o kantata „La Vita Nova“, ne kažin-koki išpūdį padaryt. Neturiu tos minties, kad palyginti mūsų bent chorą su tuo didžiulių chorū, kur visi choristai yra — žmonės profesionalai, tikta noriu pasakyti, kad panašiose salėse, kokia yra Šv. Jurgio Dr-tės salė, mūsų dainos tiesiog skursto.

Trečioji šio vakaro dalis — „ne muzikalė“ — tai balis. Šokta lietuviški ir amerikoniški šokiai. Nors žmonių buvo ne kažiniek, tačiaus gi, kiek girdėjau iš pačių rengėjų lūpų, uždengus vienas vakaro rengimo ir kitas išlaidas dar liksia apie 10 dol., ar daugiau, pelno. Jul. Baniulis.

ELIZABETH, N. J.

Cionai lietuvių yra apie 4500. Darbininkų lietuvių vidutiniškas uždarbis \$15—17 i savaitę; gir-

tuokliaivimas tarp jų balsai prasiplatinęs; visą uždarbi palieka saliūnuse; suprantama, vyrai savo uždarbjoneistengtų pragerti per dienas turas dirbtį iki valarui, o jau tik pagrižę į namus, vakare atiduoda garbę dievui Bakusui. Bet jiems padeda jų mylimosios prisiegos su vaikučiais. Geria vakarais sykiu, o dieňa... kas, diena tai nerokunda. Čionykiščiai lietuvių girtuokliaivam stato ant pirmos vienos, o apšvetos... visai tarpe juju nematyti, nes iš ju „filosofiško“ atžvilgio, tai nereikalingas daiktas galvas sukti; girdi, iš proto išeisi skaitydamas tuos prak... raštus; o iš pagiriu su sutinuosiomis galvomis vaikšiodami giriši, kad skaunda ir iš mandrumo tūli jiško vietas, kur tā savo puodynę gavus suskaldyti. Motinos savo kūdikius prie alkoholio pradeda pratinti nuo 2½ metų amžiaus; grincioje, kada jau „dinerkes“ ant stalo, trejų metų Raulukas susijieško tam tikrai tėvų paskirtą puoduką gert alui ir niurzga, idant greičiau duotų jam alaus; motina liepia vaikučiu palaukti, pakol tėvas apsipraus, primindama, jog Raudonanasiens grincioje du sykiu jau šiandien buvo girtas ir vieną syki tik miegojo. Šeimynos galva pradeda bart savo prisiega, liepdamas tuoju išpildyti „gerus“ pageidavimus savo kūdikiui; prisiega išsižiedžia ir pradeda teisities, sakydama: „Tu nieko nežinai — o krioki; mudu su Rauluku šiandien nuėjova iš ryto pas Raudonanasiens paplepet, tuojuo štai ateina dar keturiobobos; ką gi veiks? susidedame ant bonkos „vyskės“ ir dvejų „dinerkių“ alaus; išgérę tą dar atsinešme kiekviena po dvi „dinerkes“; tai tu mislyk... kiek viso bus? O Raulukas geria sykiu... manai, kad vaikui pavydžiu... tris sykius vėmė... miegojo“. „Galva“ pasuka galvą, matomai neinpratęs tais matematiškais išskaitliavimais sukti galvą — nežino kiek bobos išgérę, kiek vaikas, kiek miegojo, kiek jis pats metu turi ir tt. ir tt. — sėda prie stalo ir visu matu geria. Virš minėto amžiaus kūdikių pratinimas prie alkoholio čionai motinelių (močekų vardas tokiomis pritiktū!), kurios krūčia penimiems kūdikiams duoda degtinės lašų, kad geriau miegotu!...

Tarpe lietuviškų moterų čia yra dar vienas indomus paprotys, be kurio iš girtuoklių moteriu nei viena neapseina — lankymas su bonkomis šnapso ant „radynu“. Susirinkę i „radynas“ apsėda ligonies lovą ir geria per vieną dieną; o kad vaikučiai „neturbačty“ jiems duoda... „vyskės“; vakarui priėjus, bobos nusigėrė apsispaudę, volojasi ant grindų su plikomis dalimis kūno, kurios dalis netaip iškilmingose atsitikimose paprastai visados būna uždengtos nuo pašalinimų akių.

Lietuviškų biznieriai čionai daug... labai daug — 30... saliūnų; kiekvieno saliūno laisnius apmoka lietuvių darbininkai; kitataučiamas nuo lietuvių taipgi tenka „procentas“... geras biznis; iš 30 saliūninkų pirmeiviskų laikraščių bei knygu mėgsta pasiskaityti 5, o 25... „Amen“. P. Pilėnas.

PASSAIC, N. J.

Mūsų kampelyj lietuvių pusėtinai juda. Dr-tė Šv. Jurgio metiniame susirinkime nutarė kasmeti mokëti nuo kiekvieno savo nario po 10c. emigrantų sušelpimui; o truputį pirm to, prie jos prisidėjo Savišalpinė dr-tė, ku-

rią padidino.

Vasarį 10 d. Dramatiškas Ratelis pastatė ant scenos „Gyvieji Nabašinkai“. Lošimas labai puišiai nusisekė; ypatingai gerai atliko savo rolę p. A. Drobis (tarinas). Neblogai buvo ir p. Paužienė, p. Sakatauckienė ir p. Radžinskės. Publiką labai buvo užganėdinta. Tai pirmas lošimas taip puikiai nusisekės, tik gaila, kad publikos labai mažai buvo, nes tą dieną labai šalo, tai daugelis šalčių ir pabijojo. Girdėtis kad ateityje vėl žada ką-nors sušlo.

Tas-pats Dram. Ratelis ant 6 kovo surengės trumpą paskaitę apie lošimus; skaitys p. P. Sakatauckas.

Darbai eina pusėtinai, bet gatvė bedarbų dar daug matyt.

Z.

BELOIT, WIS.

Kaip-kas gal pamislys, kad šiam miestelyj nėra jokios lietuviškos dūšios. Bet apsiriktu. Nes čia randasi 25 lietuvių šeimynos, ir du syk tiek pavienių. Turi jie savo pašalpine draugystę vardu Šv. Antano, ir — ko gerio! vieną lietuvišką karčemą. Raudonanasiens grincioje du sykiu jau šiandien buvo girtas ir vieną syki tik miegojo. Šeimynos galva pradeda bart savo prisiega, liepdamas tuoju išpildyti „gerus“ pageidavimus savo kūdikiui; prisiega išsižiedžia ir pradeda teisities, sakydama: „Tu nieko nežinai — o krioki; mudu su Rauluku šiandien nuėjova iš ryto pas Raudonanasiens paplepet, tuojuo štai ateina dar keturiobobos; ką gi veiks? susidedame ant bonkos „vyskės“ ir dvejų „dinerkių“ alaus; išgérę tą dar atsinešme kiekviena po dvi „dinerkes“; tai tu mislyk... kiek viso bus? O Raulukas geria sykiu... manai, kad vaikui pavydžiu... tris sykius vėmė... miegojo“. „Galva“ pasuka galvą, matomai neinpratęs tais matematiškais išskaitliavimais sukti galvą — nežino kiek bobos išgérę, kiek vaikas, kiek miegojo, kiek jis pats metu turi ir tt. ir tt. — sėda prie stalo ir visu matu geria. Virš minėto amžiaus kūdikių pratinimas prie alkoholio čionai motinelių (močekų vardas tokiomis pritiktū!), kurios krūčia penimiems kūdikiams duoda degtinės lašų, kad geriau miegotu!...

A. Š.

SPRINGFIELD, ILL.

Čia gražu būreli lietuvių surinkau bevaikšiodamas su knygelėmis:

296 šeimynos. Yra 7 valgomu daiktu krautuvėlės, apie 50 ar daugiau šeimynų turi savus gradius namelius; vienų išnokėti, o kitų da mokami. Nekurių vertės 3 tūkstančių.

Laikraščių skaitant daugiausiai užėini „Keleivi“, „Katalik“, „Saulė“ ir kitų mažiaus.

Čia yra 18 anglų kasyklų ir šiuomai kartu pusėtinai visos dirba. Turbūt prieš ateinančią bedarbę. Nekuriose vietose pilatei penimiems kūdikiams duoda degtinės lašų, kad geriau miegotu! Potam girdytojai su savo kūdikiais liudnai atsisveikino ir traukinys išsijudino iš vienos. Vaikeliai iš traukinio pradėjo mosuoti su skepetėmis per langus; pasieliekiantis gi motinos taip pati darė, mosavo rankomis ir skepetukėmis. Sustojo keli francūzai viryrai ir merginos užgiedeojo liūnėnai daina, atsisveikindami kūdikelius, brolis ir sesers. Neusu rašytoju ir negaliu išreikšti savo mintimis motiniškų jaunymų, kuriuos aš tą dieną mačiau!...

A. Čekanauskas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Senbernis J. Muzdeikis likosi areštuotas kaltinamas už išžaginimą 12 metų Korkaus dukters. Yra pavieto kalėjime iki teismui. J. M. turi apie 30 metų, pas Korkus įnamiai. Siemet jau trečias Grand Rapidse toksai atsitikimas su nepilnametėmis.

Jau antrą savaitę kaip kun. V. Matulaitis nebesapirodo Grand Rapidse. Spėjama, kad vyskupas jis iškėlė kitur kur, bet parapijonai tam netiki. Mano, kad už kokie laiko, kai apsimalšys ir skolas apmokės, tai vėl sugriš. Kun. M. labai daug skolų pridare parapijonams nežinant. Jo vieta dabar užima vikaras kun. J. Gervickas. Labai juo džiaugiasi parapijonai.

Vasarį 11 d. lietuvių lošėjų ratelis Šv. Jurgio salėj vaidino teatrą: „Kainas“. M. Černius prijuokino publiką iki sočiai velnio roloje. Surengimų vakarėlių paviduliuose nėkas kitas, kaip dynamitas... Taigi streikierai, neimkiti iš nieko jokio daikto ir duris prieš tokius užsirakinėti! J. Žukauskas.

PHILADELPHIA, PA.

Vasarį 11 d. Ratelis Philadelphijos Lietuvių Moksleivių surengė vakarėli Šv. Kazimiero bažnyčios salėj. Vakaro programos buvo gana įvairus: 1) kalbėjo p. Klimas Apie hygieną; 2) p. Arbašauskutis ant smuikos ir p-lė Arbašauskiutė pritarė pianu Mendelssohn'o „Pavasario daina“; 3) p-lė M. Karužiutė žaidė pianu Chopin Wale-Op.; 4) p. A. Dambrauskas ir Ig. Rudminas p-lė E. Bražaičiutė ir L. Karužiutė suloš komediją „Viens iš mūs tur apsivest“; 5) p. Rom. Karužas kalbėjo: Turtas ir jo intekmė draugijoj; 6) p-lė L. Karužiutė žaidė pianu iš Donizett'o „Lucia“ sexteta; 7) p-lė M. Karužiutė dainavo Millard'o „Ave Maria“; 8) p. Jasinskas kalbėjo: Mokslos tarp lietuvių Amerikoje; ir 9) p-lė E. Bražaičiutė dainavo „Lietuva, Tėvynė mūsų“.

Kaip matoma, programas šio jauno Moksleivių ratelio nors pirmas, bet surengtas puikus ir tinka kai kuriamas. Pasirodo, kad gal tas pats ratelis nepasiliaus ir toliaus veikės ir vėl stengsis pagal savo išgalę surengti ateityj.

J. J. Kursas.

LAURENCE, MASS.

Streikas pas mus rodosi gerai einasi. Iš lietuvių visai mažai kas dirba, gal koki 4 ar 5 žmonės. Taip jau gerai laikosi lenkai, italai ir vokiečiai. Daugelis tik eina dirbt už streiklaužius taip vadinius, „čiutabakiai“. Bet tai dar maža bėda, nes kur pirmiau dirbdavo 5000 ar 6000 ir daugiau, tai dabar gal dirba vos 200 ar 300, o gal ir mažiau. O kitos dirbtuvės stovi visai uždarytos, visai nėkas nedirba. Todel, draugučiai, netikėkite kapitalistų laikraščiams. Dabar daug važiuoja į kitus miestus ir į Lietuvą. Toliaus pranešime daugiau.

J. J. Kursas.

LAURENCE, MASS.

Liudna historija Lawrence streikierių! Nėi rašto, nei kalbos... Bet girdytojų, tėvų, motinų ir jų vaikelių širdyse ilgai pasiliks atmintyje 10 d. vasario. Tai buvo liudniausi diena, kada likosi išvežta 150 vaikelių į New Yorko mokyklas. Mat kada čia streikavo dirbtuvės, tai likosi ir mokyklos uždarytos; taip traukėsi per keturias savaites ir matant, kad streikas gali taip greiti neužsibaigti, sumanę vaikelius nuo 6 iki 14 metų išvežti New Yorkan. Taigi 10 d. vasario 9 val. ryte buvo išlydėti būriai vaikelių ant vakzalo. Nors šaltis buvo labai didelis, bet maži vaikučiai nejautė šalčio, ējo su plikom rankelėm, giedodami liudnai dainas iki pačių stotei. Taipgi verkdamos motinos ējo šalę savo kūdikelių! Potam girdytojai su savo kūdikiais liudnai atsisveikino ir traukinys išsijudino iš vienos. Vaikeliai iš traukinio pradėjo mosuoti su skepetėmis per langus; pasieliekiantis gi motinos taip pati darė, mosavo rankomis ir skepetukėmis. Sustojo keli francūzai viryrai ir merginos užgiedeojo liūnėnai daina, atsisveikindami kūdikelius, brolis ir sesers. Neusu rašytoju ir negaliu išreikšti savo mintimis motiniškų jaunymų, kuriuos aš tą dieną mačiau!...

Kaip jau „V. L.“ skaitojo matė iš pereity numeriu, kad kariuomenės pilnai miesteliis priva rytas ir sunku kas veikti bei streikierius sulaikyti. Taigi nutarė, kad kas sužinos dirbtantį žmogų fabrike pasistengti gauti jo paveikslą ir priduoti komitetui, išdirbs didesnius paveikslus ir pakabys svetainėje ant sienos, kad visi streiklaužių matytu.

Italai, lenkai, lietuvių ir kitos tautos beveik ir neturi streiklaužių. Tik airių ir francūzų daugumas dirba.

Taipgi nutarė kas ryta nuo 6 val. atsikelti ir vaikšioti po viduri gatvės, per 15 pėdų viens nėko tolumo ir žiūrėti streiklaužių.

Siaisiai laikais atsirado daugelis

kapitalistų pasiųstų šnipų, kurių nešioja kokius tai bundulius ir siūlo streikieriams. Vienas žmogus ištyrė, kad tuose bunduliuose nėkas kitas, kaip dynamitas... Taigi streikierai, neimkiti iš nieko jokio daikto ir duris prieš tokius užsirakinėti! J. Žukauskas.

PITTSTON, PA.

Vasarį 11 d. Ratelis Philadelphijos Lietuvių Moksleivių surengė vakarėli Šv. Kazimiero bažnyčios salėj. Vakaro programos buvo gana įvairus: 1) kalbėjo p. Klimas Apie hygieną; 2) p. Arbašauskutis ant smuikos ir p-lė Arbašauskiutė pritarė pianu Mendelssohn'o „Pavasario daina“; 3) p-lė M. Karužiutė žaidė pianu Chopin Wale-Op.; 4) p. A. Dambrauskas ir Ig. Rudminas p-lė E. Bražaičiutė ir L. Karužiutė suloš komediją „Viens iš mūs tur apsivest“; 5) p-lė L. Karužiutė žaidė pianu iš Donizett'o „Lucia“ sexteta; 6) p-lė M. Karužiutė žaidė pianu Chopin Wale-Op.; 7) p-lė M. Karužiutė ž

Paskolinis grosernius mėsinius irankius sie žmonės: P. Čibas — avarystikles, peili; Zajančiauskas — kirvi, peili; kooperacija — kirvi, peili, šiūpeli ir kt.; A. Matulevičius peili; I. Leikauskis — žiurėta, žiponą; A. Žuraulienė — peili, abrusa.

Šios visos aukos bei paskolos tiktais apskaitiliuotos iki 11 d. vasario. Jos dar nepasiliuojant plaukę nuo vietinių pramoninkų. Tūli kas savaite atvežta maisto. Darbuoti pageldaujama, kad kitu aplinkinių miestų ir miestelių duonkepiai, groserninkai, mēsininkai ir kitoki pramoninkai atvežtu maisto, kuris taip būs dabarties reikalangas mūsų streikininkams badooliams. Vežti reikia ant tvės, N96, netol A. Ramanausko krautuvės-agenturos. Streikinių pasibaigus ir laimėjus kova, streikininkai Jums atsilygins, Jus neužmirš ir ištars visada širdingiai.

Lietuvių streikierų susirinkimai atsibūna beveik kasdien: tai Čibas, tai liet. bažnyčios salėse. Bet kad juose būtų tobula, naudinga, tai nesimato. Mat komitetas, kurin dabar ineina: pirm. J. Kibildis ir kasininkas Šimons, taip sakant, neatsako savo viešoms. Jiems ne tiek labas darbininkų rūpi ir jų užgančinimas, kiek garbė. Del tos garbės ir jra gražus dalykai. Pirmiaus, kai dar buvo komiteto sąnariu J. Kirdėjus ir nebuvu tiek darbo, tai dar gražu, tobula buvo. Na, negalima daug kas ir peikti bei pamokinti, nes išsirinkti komiteto sąnariu nėr iš ko; sumanesni neapsiima, turbūt tingi, ar del kitų aplinkybių nenori patarnauti. Kiti, kadir norėtų, tai angliskai nemoka, tai krautuvėse dirba, tai kitokios priežastis kliudo.

Pirmiaus, būnant komitete Kirdėjui, buvo šaukta iš Bostono mūsų „socialistai“, kad jie ką-nors patartų, pamokintų. Bet neatvažiavo. Tada streikierų komitetui pagarsinus „V. L.“ (žr. N6) kaip jie rūpinasi darbininkų reikalais, tuč tuojuose atūže Grikštasis, Mizaras, Mikelsonas, Gegužis. Pirmasai, kad gauti sau uždarbi ir pagarsėti prakalbos, o kiti del „savų tikslų“. Grikštasis tuojuose išveržė komitetan, žmonės patikėjo jo „darbštumui“ ir galu gale streikininkų susirinkimai tapo jau ne susirinkimais, bet pjovynėmis. Šiaip taip jis prasalintas. „Kiti“ atvažiavę pasirinko tarp tamšių žmonelių keledečiems parašą, būk „V. L.“ tilpęs Lawrenco streiko kom. „Zodis“, parašytas esą ne streikininkų, bet „V. Liet.“. Ir žinoma gavo, bet nuo tokų, kurie laikrąčiu neskaito, ir kurie nežinojo, kam tie parašai reikalingi.

Nežiūrint i silpniasias streiko puses, pasitikima ir pas žmones viltis tėra, kad streikas bus laimėtas, kad šioks-toki centelis už darbą bus gantas.

Jonas K.

New Yorko žinios.

Ant aukštstainių pėsčiųjų skiltyje
sentraru iš VTS, depat. Veno, iš
cia-pat. S. L. A. Širase 10 mėnesi
Prakalbos sesyvo tikslės atstake, nes
žiūrėti ištekinis S. L. I. A. ūnudim.
Liet. Užsny Kibas rūmynose eti-
l. A. V. Širase 11 d. nėdelėnėly.
Agresija ir prakalbos už S.

Dar dangiau streikierų vaikelių. Apart pirmiau atvežtų iš Lawrenco streikierų vaikelių,

šianedėl dar daugiau jų čion laukė, rengtai demonstracijai ant Fifth ave.

¶ Majoras persiprasė. Miesto majoras Gaynor vienai per laikrąčius persiprasė buvusi poliečių, gen. Bingam, kuri majoras buvo ižeidės. Buvo matintare, kad policiečių neveiklus ir leido poliemannams savavališkai pasielgti su vaikiniu Duffy. Todel Bingam panaikino byla prieš majorą ir neberekalaus \$100,000 atlygos už garbe.

¶ Del dynamitavimų. Sykiu su šianedėl praskambėjusiais po višą Ameriką darbo vadovu ares-tais, tapo suimti du iš New Yorke: Fr. Webb ir P. Farrel, bei vienas Brooklyne — D. Brophy. Juos padėjo kiekvienu po \$10,000 kauejios. Juos visus dabar jan išmėr ir tuojuose bus pašaukti teismu.

¶ Paskaitos. Lietuvių Ukėstu Klubo surengimu 25 d. vasario atsibus paskaita. Skaitys J. Šukys, ant tėmos: „Kas rėdo ir valdo draugijos gyvenimą“. Paskaita prasidės nuo 6:30 vakare, klubo ruimuoje, 515 Hudson str.

Vietines Žinios.

Orai. Šiai savaitei jau buvo atsileide šalčiai. Oras pasidare vidutiniškas. Taip kad jau net i pavasarį nuduoda.

¶ Paskaitos. Nedėlios vakare Taut. Namo salėje atsibuvo T. M. D. kuopos paskaita, kuria skaitė nuo Liandies Mokyklos, Dr. J. Kaškevičius iš Newarko. Téma buvo: „Alkoholis ir jo įtakė ant žmogaus“. Prelegentas dailiai perskaitė prieš publicą, kurios buvo veik pilna saliukė. Potam iš publikos buvo už klausimai, kuriuos Dr. K. placiai aškino. Ant pabaigos dar buvo parengta Lawrenceo streikieriams aukų. — Ateinantį nedėlieni T. M. D. paskaitos nebus, nes tė die na šios dr-tės 3-čioji kuopa turės savo susirinkimą: pas p-na Draugeli 73 Grand str. 3-čia val. po pietu, kur užkyiesta visus sąnarius ir apšvietė mylinčius susirinkti.

¶ Triukšmingos prakalbos. Užper panedėlio vakare, Taut. Name atsibuvo vietinių S. L. A. knopų surengtos prakalbos. Kalbėjo: pp. Živatkauskas, Račkauskas ir Lutkauskas. Po prakalbos išsirašė i S. L. A. 7 nariai. Reikia paminėti, kad per prakalbas atėjo keletas socialistų ir ūkio veidami, pradėjo salėje kelti triukšmą. Užtai nuo kalbėtojų „gavopipirų“. Živatkauskas išvadino tokius, kaip mūsų „socialistus“ kvailiai (nors pats Ž. yra socialistas) ir sakė: „uz jūsų tokius pasielgiimus dabar padoriam žmonių sārmata lietuvišku socialistu prispažint“. Jau ir Račkauskas, kaip žmogus bartis nenori, ir tas ūkio prispypė prie sienos, kad šis su gėda turėjo nūtilt.

¶ Koncertas. Pereitą subatą Central Brooklyn atsibuvo aplinkinių vargonininkų koncertas. Buvo chorai: iš C. Brooklyn K. Strumskio, iš Newarko — Radzevičiaus, iš Elizabetho — Stėponavičiaus. Taipgi padėjo visku rengti ketvirtas varg. p. Kvederas, nesėnai atvažiavęs iš Chicago. Koncertas atsibuvo St. James Auditorium — 250 Jay st. Dainavo iš kompozicijų: Petrusko, Šimkus, Strumskio, Radzevičiaus. Čia trumpai pamėnint, galiama ši koncertą pavadinti dailiai nusisekusiu. Tik publikos neperaugo buvo — i kokius 300.

— Užmušė lietuvi. Ant laivyno dokų anadien kaip tė tapo užmuštas lietuvis, Jonas Roskis, 24 m. amžiaus.

PERSPEJIMAS.

Siuomis pranešu vieniams kriauniam, kad neitumėt dirbt i streikus pas Yuškauską; jisai išvarė iš dirbtuvės visus senius darbininkus unijustus ir pagarsino per laikrąčius, kad pas jį yra „Open shop“ (atvira dirbtuvė). O jisai buvo pasirašęs, kad laikys unijos darbininkus; todel mes prašom visų kriaunčių, kad neužimtumėt mūsų vietų, kaip streiklauzai. J. Augūnas.

LAISKAI IN REDAKCIJA

N5 „Vien. Liet.“ tilpo korespondencija iš St. Charles, Ill. apie tėvrimą kooperatiškos valgomų daiktų krautuvės; joje pasakyta, kad tūli apsišvietėliai su naguota dvase, bet jie sumanė protingai ir nenorėjo išnaudoti žmonijos dėl visų labo pradėjo tą darbą. Reikytu šitaip suprasti: Bet tik vien savo nesusipratimui ir girtuoklyste ardė kooperacijai už ka nepagirtini tūli mūsų apsišvietėliai. K. Černauskas.

ATSIŠAUKIMAS I T. M. D.

Berlinas, Vokietijoje. Tėv. Myl. Dr. 12-toji knopė 21 d. sausio laikė savo pirmajį naujametės susiėjimą. Sąnarys H. Sau'as užmanė T. M. D. valdybos prašyti, ar nebūtų galima T. M. D. išleisti lietuviškai-vokiškai-lenkiskai-rusiskai žodynai, kursai turėtų savyje glaudinti reikiamausiu šitu kalbų žodžius. Reikytu išdėti žodžių palaikymus, ir kiek galinti sianrose ribose laikantis, tokia kninga reikytu viename tome išleisti. Reikalingumas tokios kningos yra neužgindamas, nesa ant kiekvieno žingsnio, ar tai kasdieniškame gyvenime ar tai literaturoje, atsiduriai minėtų kalbų žodžių ir sakinių.

Neturint iš ko sakinius pasiškinti, nemokantiems šitos kalbos, labai sunku išmanyti daug, daug lietuviškose kningose ir laikrąčiuose pasitaikančiu sakiniu. — Jeigu tuomlaiku nebūtų T. M. D. galima tokį žodyną išleisti, tada turėtų nors susivienijimas Lietuvių Amerikoje pasirūpinti atspausti rinkini: 1) svetimų kalbų žodžius, kurie dažnai lietuviškuose raštuose vartojami; 2) lietuviškus žodžius, kurie naujai padaryti, ir kurių prasmė tarpe žmonių ar nevienai suprantama arba visai žinoma nėra; 3) tokius lietuviškų žodžius, kurie tiktais tūlose Lietuvos šalyse pažįstomi tėra, arba tūlose šalyse skirta prasmė tėri. Teisingumas šitu privestųjų dalykų neprivalo toliaus beaškinamas būti, nes jis yra kievenam lietuvių pažystamas.

Yra daug lietuvių, kurie vien todėl neskaito lietuviškų raštų, kad tė labai daug nežinomų žodžių randa, taip jog ir turiujiems supratimai negalima, ir tinkamų priemonių tokiam padėjime gelbėties neturi. Todel 12ta T. M. D. knopė sutarė susivienijimo valdybos prašyti — prašalimimo šitos ydos lietuviškame vienuomenės gyvenime, išleidimui, tinkamo, pigaus žodyno pasirūpinti. M. Posingis.

LAISKAI IS LIETUVOS.

Mariampolė. Suvalkų gub. Brangus broliau! Gavom nuo jūsų laiskelį, iš kurio sužinojom apie jūsų priklą kelionę Amerikai per didmarj. Na, pertai pasostite turtingesnis vienu patyrimu. Raminame jus ir pasitikime, kad kada-nors veikiai grisište į tėvynę ir pasidarbuosite savo brolių labui. Jūsų laimė, kad dar teinai galite darbnotis. O pas mūsorius daug yra brolių darbščių ir norinčių darbnotis, bet per šiaurės Herodus to negali...

Klausiate, ar gaunam laikrąčius. Ką siuntet „Vien. Liet.“ jubiliejinių numeri, tai gavom. Labai ačiu už tą. Kitų pavienių dar negavom.

Šiaipjau tokios naujienos. Daktaras Grinius dabar namie; ji paleido dar prieš kalėdas. Bet byla dar neužbaigta, ir nežinia kokis bausmė bus. Jis kaltinamas užtai, kad būdamas parodos komiteto nepriemė kokią tė žydro padarytą earo paveikslą. Grinius aiškinosi, kad gali daugumas publikos pasipiktinti iš to paveikslu ir daug nesusipratimo pasidaryti.

Paminėsiu dar apie Sasnavos „stebūklus“, kurie pastaruoju laiku darosi dar didesni. Pirniaus mat rado nukirstą tą medį, kur Panelė Šv. stovėjusi. Tolius rado klebonijos didelio katino kūnų įmesta į pagarsėjusį „šventu“ šulineli, dagi ir pritersta. To negana. Gruodžio 29 d. vakare kažin-kas bande visą šulineli su visu stebūkingu vandeniu sudenginti; būta atnešta iš klebonijos kluono šiaudų, sugruusta vandenin, apliepta gazu ir padegta. Pasidare gairas. Pirmiausia subėgo davatkos ugnies gesinti, pradejo mėtyti sniegus. Bet ugnies neužgesino, iki šiaudai nesudegė. Ant rytojaus nebuvu galima prieti tos vietos nei prieiti, — taip kvėpėjo tas šulinelis!

Mūsų klerikalams atėjo sunios dėl išgirdau, — maniau sau, — o aš nelaimingas turia da tiek metų vargti kariuomenę. Azijos tyroose, kalnuose! Ramu man buvo skaityti laikšus nuo draugo iš Lietuvas — apie Lietuvas grožę. Sunkiai jaučiausi; bet galutinai netekdavau kantrybęs, kada aplinkui save jausdavau despotizmą. Pas mane atsirado labai aitrus jausmai ir maniau, kad aš esu kieno tai savastim; jaučiausi, jog esu šunes vietoj, ir galutinai nutariau — arba nusidžyti arba pabėgti is nelaisves...

Neilgai buvo rasti neįgirdę. Paskyrė mane į feldšerių mokyklą. Čionais tapau biski laisvesnis. Mat mėsi visgi smagiau. Bet metus prabuvus, ir kadangi geriau mokiniai už kitus, daktaras norėjo mane paskirti vyresniuoj feldšerių; bet atsitiko man susiremti su keletu oficierių, kurie potam mane labai pridaboję ir vis duodavo pasargas, jog po teismu atduosi. Aš daugiau jau neiškenčiau jūs neteisingu užsikabinėjimi ir atkirtau kelis žodžius prieš juos aktyvaidoje būrio kareiviu. Užtai buvau patrauktas kariškan teismu. Bet užstoju keliem daktarams, teismas buvo panaikintas. Tačiaus aš jau nebegalėjau ilgai kęsti, ir su keletu pritarančiu kareiviu, 14 d. rugpjūto, 1911 m., dvyliką valandą naktis, pabėgome į Persiją. Į Persiją žemę įėjome visą naktį kalnais, o po dviejų dienų priėjom prie perėjų miesteliu Mised, ir tėnais džinojės, jog į Indiją da labai toli — reikėtų da pereiti Afganijos žemelį ir vis pėstiems, — nutariai grižti vėl į miestą Ashabod, o iš tėn — į Lietuvą. Bet kiti kareiviai nesutiko atgal grižti, ir priėmė mahometonų tikėjimą, gavo ant pradžios gyvenimą ir po dvi pačias. Taip jie ir liko Persijoje. O aš ir da du kareiviu grižom atgal. Bet begrijdami paklydom iš kelio ir prabuvom negėre ir nevalgę dvi dienai. Po dviejų dienų, beklaidžiavant, norėjau jau vienas kareivis nuo ska-

daktarai pataria važiuoti į sveiką ir tinkantį orą, tai gal esą greičiaus pasveiksi. Suprantu ir pats, kad Anglijos oras silpniems žmonėms nepakeliamas. Bet kas galima daryti, kad daugumas mūsų brolių negali kitur keliauti.

J. Murašauskas.

KAIP AS ATSIDŪRIAU PERSIJOJE.

II.

Apart kareivijos mokslo, mus dar mokinio ir kontrabandą gaudyti. O čionai tiek daug yra kontrabandistai, kad juos išgaudytis, tai reiktu visos maskolių armijos, — nes kontrabanda sienomis šliaužia jau ne desētkais, bet tūkstančiais žmonių varoma. O kontrabandistai čia drūti ir gerai intukę, nelyginant popai... Galu gale pabaigėm mokinimą, davė prisiegą ir išskirstė po visa Persiją parubežę. Mės, lietuvių buvom išskirstyti viens nuo kito, ir aš nuo mano draugo A. J. (raštininko) buvau atskirtas ir priekalintas tvirtovėn „Kara-Kala“, kur oficierius buvo pačiems mane raštininkai. Nesmagu man kariuomenėje pasirodė, rusų kareiviai skriaudžia šiuos gyventojus, ir man pasirodė labai bjauru būti kareiviu. Pradėjau kas valandą manyti, kaip čia ištrūkti; bet toli buvo iki stoties ir nebuvau galima tikėtis gero laimėjimo.

Už keleto mėnesių išgirdau, jog mano draugas A. J. delei ligos tapo paleistas namo ant visa. Laimingas! — maniau sau, — o aš nelaimingas turia da tiek metų vargti kariuomenę. Azijos tyroose, kalnuose! Ramu man buvo skaityti laikšus nuo draugo iš Lietuvas — apie Lietuvas grožę. Sunkiai jaučiausi; bet galutinai netekdavau kantrybęs, kada aplinkui save jausdavau despotizmą. Pas mane atsirado labai aitrus jausmai ir maniau, kad aš esu kieno tai savastim; jaučiausi, jog esu šunes vietoj, ir galutinai nutariau — arba nusidžyti arba pabėgti is nelaisves...

Tariamajį materialą sudarė atsivežę ir išdėstę komisijai J. Jablonskis. Visi draugai jis išsprendė, taisė ir pavedė galutinai sudoroti pačiam J. Jablonskiui. Nutarta: 1) Peržiūrėti „Viltij“ išspausdintus kalbos dalykus, kurie buvo īvairių žmonių rašyti ir išrinkti visa, kas geriau tėnai išdėta. Tai pasiėmė padaryti Balčikonis su Smetona. Sutaisė, ir kiek apdrojo, jie duos peržiūrėti Šlapelini, Būgai ir Jablonskiui. 2) Jablonskio paškutinius „Viltij“ išspausdintus dalykus dar kartą pats autorius peržiūrės, išlygis ir duos Šlapelini ir Būgai pažyrdyti. 3) Visa tai bus išspausdinta Mokslo Draugijos vardu. Visi kalbos dalykai bus skelbjami laikraščiuose.

Kitan posėdin komisija nuspėnde susirinkti per užgavėnes (vas. 3 ir 4 dienas). Ligi to laiko

KAZYS PUIDA.

MIRGA.

Keturiaveiksmė historijos drama.

(Tāsa.)

(Užbaiga.)

KAREIVIS 1. (taisosi prie kartuvių gultū).

Pažadink, kaip pamatysi ateinant.

KAREIVIS 2. Na, na, drybsok, drybsok!

(Vaikščioja. Valandėlę tylu. Neuzilgo greitai iš-už kalno išeina Biličas palies, dairosi ir sėdas ant akmens.)

2.

KAREIVIS 2 (baksto durtuvu miegantį). Kelkis, kelkis! (Miegas nieko neatsako, tikta kaž-ką murma)..

BILČAS. Kaip šuva nusilakščiau ir nebežinu ar bus kas iš to lakstymo... Atkakli, kaip krikščionių velnias! — Jei nenorės geruoju eiti, tai... Kad nors Gimbutas susivéliniu! (I kareivius). O judu... (pašoka). Ką, tas vėl miega! (Ištraukia iš Kareivio 2 durtuvą ir tuoja mieganti, tas pašoka nusigandęs).

KAREIVIS 1. Kas yra... kas... laikyk... laikyk!

BILČAS. Aš tau palaikysiu, tu rauge!

KAREIVIS 2. Sakiau — nemiegok!

BILČAS. Klausykita, judu kelmu, kaip aš šūktersiu „trauk“, pulkita judu ant Mostevo ir Prokšos, o aš Gimbutą nudurusi. Suprantau?

KAREIVIS 2. Suprantu.

KAREIVIS 1. Ojoi! dar kaip!

BILČAS. O jeigu nepulsita, abudu rytoj čia kybosita ir bus po visko.

KAREIVIS 2 (žiūri kairēn). O, matyt, ateina.

KAREIVIS 1 (spjauna rankon). Kaip duršiu...

BILČAS. Durk kada bus liepjama.

KAREIVIS 1. Nepražiopsosiu!

(Iš kairės išeina Mirga, virvė ant kaklo, virvės galą laiko Mostevas ir eina tuo už Mirgos, už jo Prokšą).

3.

BILČAS (prisiartina prie Mirgos, pašnabždomis). Mirga, dar gali būti laisva.

MIRGA. Nenoriu!

BILČAS. Sargai papirkti... už kalno stovi žirgai... begkiva.

MIRGA. Nebēgsiu!

BILČAS. Čia turėsi žūti!

MIRGA. Eisiu savo keliu ligi galo — iš pusiaukelės negrišiu.

BILČAS. Juk jis laisvas — tai ir tu gali laisva būti. (ineina Gimbutas). Magyla ji čia neša!

4.

BILČAS (bėga prie jo). Kokios žinios, dykūne, gal kuningas pasigailėjo mergaitės?

MIRGA. Kraugerių gailėsio nenoriu!

GIMBUTAS. Nuspresta ir išpildyti paliepta...

BILČAS (svyruodamas). Ar negalima...

MIRGA (eina prie kartuvių). Baigkit, greičiau...

BILČAS (iš užpakalio). Mirga, dar suspesiva...

MIRGA (atsisuka, balsiai ir rūščiai). Šalin, žalty!

GIMBUTAS. Paliepta... pakarti...

MIRGA. Nieko daugiau?

GIMBUTAS. Paskutinosios valios liepė paklausti.

MIRGA. Paskutinės valios?... taip! — Tu-riu i jus vieną prašymą, jei jūs prašymu klausyties mokate. — Sudeginkit mano lavoną ir pelenus paleiskite ant vėjo sparnų, teišnešioje juos po Lietuvą — tegul nieks nežino, kur Mirgos laužas degė! — Prižadate išpildyti?

GIMBUTAS. Išpildysiu.

MIRGA. Na! (galvoja valandėlę, staiga). Tai jau visa; greičiau, greičiau! (Paduoda virvės galą Mostevis). Mesk per skersini. (Mostevas permata virvę).

GIMBUTAS. Jei pasakytm... kur Vytautas... gyvybę... dovanotų... dovanotų... taip Jogaila... sakė...

MIRGA (rūščiai). Aš savo valdovų neparodu ir tėvažūdžių malone bjauriuosi... Jogailai pasakykite, kad prakeikiu jvardą... jog jo piktanaudė šaknis Lietuve neviešpataus... kad greta jo žingsniu eis prakeikimas ir prazūtis ne tik jō vieno, bet ir tū, kuriems jis viešpataus... PROKŠA. Ot, paleido kultuvę... trauk!

MIRGA. Trauk, trauk! — su manim drauge iškelsi ir Vytauto galybę, kuris...

PROKŠA ir MOSTEVAS. Nekranksek, varna! (traukia).

BILČAS (blaškosi ant kojų ir nor surikti).

Tr... tr...

MIRGA. ... Lietuvai laisvę duos!

BILČAS (susmunka savyje, staiga sušunka). Pakorė!... pakorė!... (garsiai juokdamasis sumišelio juoku bėga už kalno).

UŽDANGA.

Šauliai 1908 — 18. III. 1909.

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitės parašas

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)...

(Tāsa.)

Nors genialiskojo keliauninko atmintis yra begalio gerbtina, vienok mēs pabandysime parodyti jo antrą puse, ne tą, kurią mums rodo historiškoji rutina. Tatai mēs tvirtiname:

1) Kolumbas, pirmą syki išplaukdamas iš uosto Palos (Ispanijoje), mislio atrasti kelią į Indijas ir visai nemanę apie kokia-tę Ameriką. Tad ir nedidelis tēra jo nuopelnas Amerikos atradime.

2) Atrasti Ameriką jau nebebuvo galima, nesa Skandinavijos jureivai buvo ją atradę dar 10-me metimtyje.

3) Kolumbas neatradė Amerikos. Pasidaire Amerikos atradimo historijoje, mēs užtemysime, kad Kolumbas plaukė į plaukė vandenynu iki vienės jureivis sušuko: „Žemė!“ Šis tatai jureivis, pagal šventą teisybę, ir būtų tikriausias Amerikos atradėjas (jei ta žemė būtų Amerika). Kolumbas, be ribų godus garbės ir pilnas saumeilės, nustumė pilkutį didvyri į šalį ir pats ēmė bubnyti:

— Štai, galų gal, ir atradau Ameriką!

Daugelis gal nepripižins garbės mažam jureivui. Bet mēs turime pasakyti, kad pirmoje savo keliuojanė Kolumbas jokios Amerikos nei matyti nematė. Jis tiek tepadarė, kad užėjo ant salos San Salvador (Gvanagan), nustebino tenbūvius gyventojus ir išplaukė. Beplaukdamas toliau rado kita salą Kubą — išlipo iš laivo, nustebino tenbūvius gyventojus ir išplaukė. Tuojaus po tam užėjo trečią salą — Haiti — ir sulig papročio, išlipo ant kraštoto, nustebino tenbūvius gyventojus ir iškeliao namo?

Daugelis žmonių, gyvenusių Kolumbo laikuose ir žinojusių, kad dar X. šimtmetyje buvo atrasta Amerika, juoksi iš jo ir sakė:

— Dar ko! Ameriką atrado!

Kolumbas, teisybę sakant, mokojo nustebinti laukinius gyventojus. Reikia pripažinti, kad stebėjosi abi pusi: Kolumbo kareivai negalėjo atsižiaugti raudonveidžiai indijonai, o šie pastarieji ir gi su nusistebėjimu žiūrėjo į baltuosius žmones.

Vieni kitiemis prisižiūrėje ir vieni kitais atsižiūrė, pradėjo derybas. Žinoma, kad baltieji raudonuojuose palaikė už kvailus, o raudonieji tuo pačiu mokojo baltiemis. Baltieji stebėjosi:

— Kad ir kvailumas tū raudonujų idiot! Jie atiduoda auksą šmotgalius už mažą veidrodėli ir keli blizgančius stiklierius!

O laukiniai žmonės stumdė vieni kitus į paš-

nes ir juokėsi:

— Ir juokingi tie balti dievai! Už mažą geltonakmens šmotelį, nedidesnį už kumštį, jie ataduoda veidrodį ir prideda dar kelioliką mastų raudonos audeklos!

Su kiekvienu Kolumbo atkeliamumu prekyba kilo augštyn. Ispanai atvežė indijonams odas, šaudyklas, paraką, vergiją, palinkimą prie žūdynių ir girtuoklystę.

Dėkingi indijonai užmokėjo už tuos daiktus bulbėmis, tabaku ir liga, kuri vadinas «606» (francūzų liga, arba pragaro rauplės).

Ir vieni ir kiti likos užganėdinti ir neturėjo jokių pretenzių.

Po trečiai kelionei Kolumbas, sulaukę žilos galvos, pradėjo rūpinties apie ramią senatvę ir šiltą kampelį galvai priglausti. Toje rūpoje jam pagelbėjo pats Ispanijos karalius, Ferdinandas. Jis sukaustė Kolumbą retežiai ir pasodino kalėjiman. Kadangi toje gadynėje buvo priprasta deginti ižymesnius žmones, tad daugelis pavydėjo Kolumbui jo taip laimingą likimo. Historija paliko mums varda vieno tū pavyduolių. Tai buvo Kortezas, užkariauę Ispanijai Meksiką ir susilaikę nuo gero karaliaus to paties, ko ir Kolumbas,

5. Užkariavimas Meksiko ir Peru.

Ferdinandas Kortezas kėlė sykius lindo į akis karaliniui Karoliui, prasydamas, kad karalius jis kur nors pasiūsty. Jis taip paėdė karaliu širdį, kad šis pasiuntė jį po velniais! Drąsusis Kortezas prisikabino prie tu žodžių: pasivadino karaliaus pasiuntiniu, surinko 500 žmonių ir išsirengė Meksikon.

Atvažiavus šiōn, viskas ėjo kaip iš pypkės. Išspradžių ispanai apdaudė čiaibinius, paskui meksikėnai apgnaičių ispanus, ir taip begnaibydami išikarsčavo, kad užmušė savo karalių Montezumą. Nužudytojo Montezumo giminais, Gvatemozinis, peršoko lavoną ir užsilipo ant sosto. Ispanai apgulė Meksikos sostapilię, paėmė ja, išžūdė gyventojus, o patį Gvatemoziną iškepė, kaip vėži į anglis inkis. Nelaimingasis iki-pat mirčiai nedovanovo ispanams jų to nežmoniško pasielgim.

Tuo tarpu užkariavimo karštis apėmė visus, kas tik buvo gyvas ir kas tik nebuvę tinginio apsėstas.

Susirinkus keliems draugams prie «šlico», užsimindavo vienas:

— O ką jūs sakysit ant šio sumanymo: ar nebūt gerai užkariauti kokia šalis?

— Delko ne! galima! — sutikdavo lengvažiržiai ir visi išvažiuodavo ramių ir ingasdintų indijonų mustų.

Kelioliką pasileidžių pertirkindavo bent kelių tūkstančių indijonų, kad šiems vienintelė esanti laimė — pasiduoti. Delko — niekam nerūpėjo. Žinoma, indijonai pasiduodavo.

Tokiu būdu Pizarro užkario Peru, o jo draugas nuo «šlico», Almagro, atsiskyrė nuo kompanijos ir paklydo. Beklaidžiodamas užėjo šalį Chili (Čili) ir vienui-vienas ją užkariovo. Ir baisu jam buvo, ir baugu, ir liūdnai — bet ką veiksi žmogus! Reikia užkariauti ir tiek!

6. Pirklyba negrais.

Ispanai, «atradę» Ameriką, pradėjo versti indijonus dirbtį sunkiausius darbus kasyklose ir plantacijose. Nepratę darbo indijonai mirė, kaip musės.

Tūlas geražirdis žmogus vardu Las-Kazas pasigailėjo indijonų ir ēmė agituoti, kad indijonams būt suteikta laisvė.

Plantatoriai supuolė ir paklausė:

— Ką tu gero mišliji?! Ką mēs imsime prie darbo į jūs vietą?

— Na gi Afrikos nigerius! Ar jūs dar to ne supratap?

Patarimas liko priimtas. Patarimas nepoiglam virto įnešimiu ir nutarimu. Į trumpą laiką taip pradėta rūpinties indijonų laisve, kad sutratėjo visi Afrikos pašalai, ir negrai plaukė plaukė į plantacijas.

Paliosuotieji indijonai vis viena mirė, kaip musės; dabar jiems nebebuvo baisu vieniems mirti: jiems gelbėjo tame darbe ir nigeriai.

Nigeria labai mylėjo gerutį Las-Kazas, nors historija ji praminė «prislėgtųjų užtarytoju».

Peštynės ir barniai už Italiją ir tt.

Francijos karaliai, pradėjus nuo Karolio VIII., senai jau griež dantis ant Neapolio karalystės. Daikas tame, kad nuo senų senovės toje šalyje viešpatavo francuzai. Daug teisingiau būtų, jei Italijoje viešpatautų italias; bet tos gadynės žmonės taip buvo geri, kad nei nepaisė tokų smulkmenų:

— Sėdi sau kaž-koksi žmogus ant sosto, na tegul sau sėdi sveikas. Bile tik neluptu nuo žmonių po devynes skūras, o pasiganėdintų keturiomis penkiomis...

(Toliaus bus).

G. SUDERMANN,

JONINES

KETURIŲ VEKSŪMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tāsa.)

MARIKĘ.

Aš gi tau sakiau — nieko!

VOGELREITER.

Kas-nors turėjo atsikitti! Ta aš iš tavo akių matau! Na, dabar prašau tavęs, — pasakyk teisę...

MARIKĘ.

Taip, tiesa, — atsikito.

VOGELREITER.

Kas? Sakyk gi?

MARIKĘ.

Prisikabino prie manes.

VOGELREITER.

Prisikabino?... Kur?...

Scena XI.

Marikė — Trūda — Georg.
MARIKĖ.

Eik ir tu, Trūda.

TRŪDA.

Kodel?

MARIKĖ.

Zinai, mažute... kambarių apstatymas...

TRŪDA.

Ak, vėl tie nelaimingi kambariai. Vestuvės juk ne kalėdų eglelė.

GEORG.

Vaikuti, mudvieni reikia džiaugties, jeigu kambariai bus kaip eglelė.

TRŪDA.

Na, jeigu taip... Tik jau baigkite greičiau (šeina).

Scena XII.

Marikė — Georg.

GEORG.

Kogi tu taip staiga susimastei?

MARIKĖ.

Ak... aš... aš įsivaizdinau sau kampinį kambari.

GEORG.

Kuo atidėkoti tau, Marikė, už visus tavo rūpesnius?

MARIKĖ.

Niekuo. Aš pati atsidėkou... statinėjau rakandus ir įsiveidžinai, kaip judu tėn gyvensita... Čia juodu gers arbatą, čia, sutemoms užėjus, sėdës... Vakar aš pamėginu už judu... sutemoms užėjus pasėdėjau... Teisybė, norėjau tau pasakyti, Georg, pervežant rakandus atsitiko nelaimė: didisi veidrodis trūko.

GEORG.

Tetrükstie, by tik mudviejų draugiškumas išliktu.

MARIKĖ.

Išliks.

GEORG.

Aš priežasties jam suardytu nepaduosiu, Marikė.

(T. b.)

MŪSŲ KALENDORIAI.

II.

Metražis — almanachas „Šviturus“ su kalendoriu 1912 m. Liudo Giro redakcija. Jono Rinkevičiaus išleidimas. Vilnius, 1911. Martyno Kukto spaustuvė, ps. 287. Apgarsinimų 23 ps. Kaina 75c. Amerikoje galima gauti pas M. Damijonaiti, 812 W. 33rd str., Chicago, Ill.

Tai kuone geriausias kalendorius iš šiemetai pasirodžiusi. Tiki perbėgkim nors paviršutiniai jo turinė. Pirmiausia, po kalendorius dalei yra geras informacinius straipsniukas apie mūsų šeptinus fondus. Jų Lietuvoje yra 8 ir visi reikalingi, šeptini. Tolius yra indēta sąrašas visų lietuviškių laikraščių einančių Didžioje Lietuvos ir Amerikoje. Prūsuose leidžiamų liet. laikraščių nėra indēta. Overtetū taip gi ir juos indēti. Iš sąrašo liet. laikraščių matome, kad jų Vilniuje išleidžiamai 19, Kaune — 6, Seinuose — 7, Rygoje — 2, Marijampolėje — 1, Linkuvoje — 1. (Užmiršta dar redakecijos pažymėti, kad Lodzjuje, Lenkijoje, išeina „Mariavitas“ su „Mariavitū Žiniomis“) ir Amerikoje 16. Tolius jau indēta „Šviturio“ red. ir leidėjo žodis „I Šviturio“ skaitojo. Jie pasako, kad „Šviturus“ nori būti tokia kniha, kurios ligšiol pasigesdavo lietuvis intelligentas, kad jis nori užkišti ligšiolai atvapą mūsų perodinės literatūros spragą: nori duoti naujų lietuvių kalendorius-almanacho typą — intelligentų kalendorius, kad jis padarant tokia kniha, kuri „tiktu saloniui papuošti, duoti kiekvie- nam susipratusiui visuomenės nariui reikalingų žinių, parodytų, kaip veidrodyste, mūsų visų metų visuomenės užuodarbi, tariant, tautos balansą: nuostolius ir pelnus“. Tam tikslui prižada dnuoti „Švituriję“, „pilnų saujų naujausiu mūsų geruju rašytojų veikalų“ ir pačias naujausias statistikos ir informacijos žinias. Paskui jau eina platos literatūros skyrius. Tarpe poezijos perlų pažymėtinis M. Gustaičio fragmentas „Nauji Metai“. Čion matosi energija, geresnis rytojus, viltis. Tik pasi- klausykim:

„Jau skelbia paparčiais dangus iškaiciytas, Kad senmeti šitų užklojo naktis; Iš amžių gi ištisos užgmisius rytas Gaminia žmonijai slaptinges viltis.

Pats ateiti tverki sulyg idėalo Garbingai angščiausio. Jei myli aną — Laimingas, antraip — jei širdis jau atšalo — Seliokis atgimti dvasia amžina.

Tai griausk ir statydink gyvenimą nauja, Ir ant geležinių jų remki aš. Tikėk, kad jų krūvą sutraukės šiandieną Visas savo dvaisos ir kuno jėgas, Pakreipsi į tikslą prakilnį ir vieną, Galybė atvers tau stebulką angas.

Ir ką! Ar tave, skaitojo, neragina į darbą, prie suvienytų jėgų? Poeto prakilnus raginimas daro gan gražų išpūdį. Tokie-pat prakilnus geismai matosi ir pas L. Gira eilėse „Aš žadėjau sutiki...“

Tolius poezijos srityje susitinkame dar su Juozu Mikuckiu, Jovaru, Lazdynu Pelėda, Mare Lastauskiene, Vineu Krėve. Pirmasai dar jaunas, bet paskutiniame laike žymiai pakilęs poetas davė mums nemaž gražių minčių ir vaizdų. Eiliavimas lengvas ir tobūlas, pvz. eilėse „Iš gyvenimo audros“:

Sunkaus gyvenimo, drauguž, Neklausk, už ką tave myliu!
Atmink audras, kur baisiū užė
Tarp jurių neramų, giliu...

Plaukei tu su manim be baimės
Tolyn nuo žemės mylimos,
Nors nematei šviesiausios laimės,
Tu meilės n'atmetei pirmos...

Nenilsai irklu kovoju,
Negasdino tamši naktis,
Nors ir grasingo mums pavoju,
Nelaimė, vargas, pražūtis...

Nors baisios vilnės užė, užė,
Bet nejutau nā populi...
Sunkaus gyvenimo, drauguž,
Neklausk, už ką tave myliu!

Arba eilėse „Gėlės“ taip maloniai, gryna ir gyvai apipiešia savo jaunybę, savo gyvenimą ir galop prisiartinančią senatvę, kad skaitytum ir klausytum bepertraukos...

Mės buvom jauni,
Svajonių pilni —
Skambėjo daina

Mės buvom be baimės,
Mės manėme svetą
Papuošti gerove,
Nuveikt vargą kietą...

Paslinko jaunystę...

Ir teko suklysti...

N'atrasti malonės...

— Ir žmonės taip vysta,
Kaip rudenių gėlės.

Kitoje vietoje, būtent „Man nekalbēkit“ poetas skundžiasi, kad niekur ant žemės neradęs laimės:

Išvaikščiojan gierias ir kaimus
Ir miestus — laimės gi nėra;
Visur vagai, visur rauda...

Laimingas, kurs nejeiško laimės! kas žinoma, negali sutikti su tiesa, nes ir patsai gerb. poetas kitoje vietoje (eilėse „Verki, o aš dainuoju“) jau sako, kaipir užmiršdamas pirmąjį savo pásakymą, kad

Ji nuramis tau siela,
Ateiš šviesi diena...

Ir pasirodo, kad laimės reikia visad jieškoti, kad viltis i geresnį gyvenimą visad būtų priekin pakreipta. Žmogus belaimis ir beviltis yra nelaimingiausis; jis yra visad paniūrės, nesmagus, kaipir ir negyvenęs. Tieki apie Mikuckį.

Jovaras. Na, Jovara juk žinom: jis daug rašo ir šių parašo. Eilėje „Kad aš turėčiau“ parodo gan didelę drąsą prie „galibių-augštibių“, „meilės“ ir t. p.; bet kad eilės gražiai skambėtų ir būtų tas pritraukiantysis malonumas, kaip pas Mikuckį ar Gustaitį, tai nėra. Bet norai pas Jovarą grąžys, pvz.:

Kad aš turėčiau audrą galybes,
Kiliau su griausmu tėn į aukštibes,
Žaibu-perku, žemę trankýjau,

Tiesa daryčiau, melia žudyčiau;

Deginčiau griaudau, kaip senas tvoras,
Tuos, kuriuos turtai riši į poras,

Kas tik nejeiško meilės saldybės —

Tie paragautu audrą baisybes.

Lazdynu Pelėda, M. Lastauskiene, V. Krėvė ir L. Gira parūpino nemažai medžiagos folklorui. Indėjo keliolika dainų, patarlių, minklių ir kitų panasių dalykelių.

Prozos „Švituryje“ daug daugiau, negu poezijos. Visa ji originalė. Nors tuomi ji mus džiugina. Kas gi neskaitė iš mūsų gražių Lazdynu Pelėdos vaizdelių ir apysakų, Vineo Krėvės „Gilšės“, „Bulės vargų“ ir galop didžių „Šarūnai“; kas nesigerėjosi Marės Lastauskiene „Auka“ ir kitais vaizdeliais, o kas nematė J. Šteiniaus „Viltyje“, „Liet. Žiniose“ ir kitur. Tuos minėtuosius mūsų jaunus darbininkus randame šiamė kalendoriuje. Visi jų beletristikos dalykelių gražūs, malonus, talentingi, ypač gi pas L. Pelėdu. Čia („Laimėje“ ir „Pašoje“) žmogus randi tikrą griaudų gyvenimą.

Netruksta čion ir atsiminimų. Skausmas straipsnyje „Mūsų žvaigždės“ atmena apie mūsų pagarsėjus, bet jau mirusį dailininką M. K. Čiurlionį. Gražus vaizdelis. Nes

Vieną iš tokius žvaigždelių likimo šmēkla neseniai užgesino ir nužėr į amžinosis tamšbes. Jinių dar taip neseniai ir taip netikėtai, stai-ga buvo mums tesuspindėjusi, kad mės patis negalėjome jos net pastebėti: kitataučiai mums jų padrodė...

Ir tai buvo ištikruju jau vaiski žvaigždė, o ne žvaigždelė...

(Seka kitas numeris.)

ZEMAICIŲ KALVARIJA.

II.

Kad geriau suprasti tą didžių svarbumą Kalvarijos žemaičių akyse, būtinai reikia vėl priminti tuos didžiuosius vasaros atlaidus, reikia sau įsivaizdinti su kokių entuziazmu ir net su fanatiškum tos minios žmonių-pavargusių ir alkau vargdienių apvaikščioja Kryžiaus Kelius po Kalvarijos kalnus; reikia net nepamiršti ir to, kad visos apylinkės — per kolas 5–8 rus. mylias beveik kiekvienas žmogelis, kiekviena moteriškė ir mergaitė skaito sau už prieidermę būti per didžiuosius atlaidus Kalvarijoje, nes, priešingai, visi metai del jų gali likti rūstesniais, nepalaimintais...

Vieni keliaja Kalvarijon susigriaudine, idant apgailėjė savo nuodėmes, išprašyt nuo dangiškos Karalienės sau visokių mylistų ant ateinančio laiko, idant sudrūtinyt savo nupuolis dvasią; kiti, ir, pasakysiu, didi dalis, keliauja, kad lyg „soties“ pasisaipyti ir daugiau žmonių pamatyti; treti — kad susitiki su savo giminaiciais ir pažištamais...; dar kiti — kad apeivėti maldingu žmonelių kišenes... ir palengvinti jas, — net klebonijos daržo kertė, — greta šventoriaus, yra praminta „portmanu“ — pinigų maišiukų, kerte, nes vagilai, bijodamies paklūti į žmonių rankas, išėmę pinigus, maišiukus skubiai stengiasi įmesti į paskirtą vietą, žinoma, niekam nematant, — mat eina pasaka, kad kas įmeta tėnai maišiuką, tam gerai ir toliau tas užsiemimas sekasi...

Negalima užmiršti mūsų gerbjamų ubagelių, — jiems tie Kalvarijos atlaidai, tai viskas: jų „šenapjūtė“ ir kartu linksmybės. Čia patvoriais ir viasis pakeliais matai šimtus iš visų Žemaitijos užkampų susirinkusiu „ubageliu“ — visokio amžiaus, lyties ir tvirtumo, o taipgi kalekas, — visi jie norėda mi atkrepti į save praeivių aki, kad išprausi skatinė, rėkia akis išvertę, maldingumu apsimetę, rodydami savo žaizdas ar kokias kitas kūniškas negales.

Atsidavę maldai žmoneliai, norėdami atsakančiai atlikti Kalvarijoje visus gerus darbus — daugelis juk pasninkauja ir visai nieko nevalgo po dieną ir daugiau; kiti tik truputį užsikanda, paskui visi meldžiasi kiek tili telpa — lygi apkvaistant..., žinoma, reikia ir „almužna“ duoti.

Taigi ubageliai neberekalo plėšo savo gerkles, nardo ir balina akis ir stato ant parodos savo žaizdas, kartais net su visokais prietaisais ir dažais padarytas. Ir šiksninė — iškilmingoji, su vario sagėtėmis, ubaglio terba pajunta, kad kas-tai nepaprasta stojo, pajunta ir ji Kalvarijos atlaidus, — ir kur gi nepajus, — juk užburtieji žvangučiai tam-po ją nemaloningu į visas puses, o ubageliu, žinoma, dar daugiau pribūna energijos...

Net vienas žydelis, matydamas, jog Kalvarijoj ubagai daro puikų „gešeftą“, sumanę pasinaudoti proga — pramoko poterius, vieną-antrą giesmikę, pasiėmę ubago „ramentus“ ir reikalingus tam užsiemimui daiktus ir, atsišedęs patvory, nudavę Didžiosios Pėtnycios gailestingą veideli, šlovino Stebūkingą Kalvarijos Pan. Švenčiausią. Ir pasekmės jų pasiVENTIMO buvo stačiai pastebėtinis...

JUOZ. GEDMINAS.

LATVIŲ RAŠLIAVOJE NAUJAUSIOS SROVĖS.

(Pagal P. Holwig.)

Kaip kiekviena atgimstančių tautų literatura veikia pagimdo savo įvairias sroves, taip ir mūsų brolių latvių raštija susilaukė visą eilę rašytoju, kurie susiūtė į tam tikrus abazus ir tveria jie rašliaus dailė įvairiopomis srovėmis. Kitos srovės netai pažymios, kitos labjau įvairių srovėmis. Pastarųjų tarpe latvių raštijoje atsižymiai dvi pagrindės tekės: viena realistų, antra dekadentų.

Reikyt mums aiškiai įsivaizdinti, kas tai yra „realizmas“ ir „dekadentizmas“. Bet siaurutes šito briežinėlio ribos neleidžia mums nei bandyti įsileist į šitų srovų kritišką perkratymą. Užteks, kad pasakysime, kaip sena ir apdilusi kritika apibūdina realistus ir dekadentus. Realistai mokiniai, kad mės priimtume kiekvieną daiktą tokiu, kokiai jų matome. Jeigu mūsų protas šitą daiktą atranda geru, tai jis taip ir priimti už gerą; jeigu kas tame daikte reikia pertaisyt, tai reikia sukritikuoti ir pertaisius priimti. Bet visuomet paliki senasias daiktų formas, jeigu jos yra geros. Vadinas, eiti gerai apčinopjamu keliu, kuris kitų buvo supiltas, tik jį platinant, gerinant ir lyginant. Netaip daro dekadentai. Jie nepripažista jokių senų formų. Sakos, kad jie tveria naujas ir savotiškas formas. Tomo formoms

Chicagoje krasa patraukė tei-
sen vieną iš tokiu „bankieriu“-
magikų, Jurgi A. Pupausky. Tai
žmogus lygiai gerai gali pozoti
už lietuvių ir lenką. Tarpe šiu
dviejų tautų jisai ir darė „biznī“.
Pagaliaus radosi tokie pavyduo-
liai, kurie buo jokios pagailos Pu-
pauskis nurodė valdžioms, jog ji-
sai užsiimąs neteisingu pinigų
viliojimui iš žmonių: pardavinė-
jės neėsančias farmas, pinigu
dirbimui mašinas, užzavetūs pi-
ningus, „nematomasias alyvas“
ir įvairios rūšies magiškas trikš-
les. Pupauskis garsinosi per lai-
kraščius ir visur siuntinėdavo sa-
vo spausdintus apgarsinimus. To-
kiu būdu savo „magijos biznīj“
pasitraukė talkon ir Dėdė Samą,
— vadinas klastingai panaudojo
krasą. Užtai krasa patraukė Pu-
pauskį atsakomybę už krasos
prigimvamą — „fraudulent mail“.

Pupauskio „istorija“ sekasi,
kaip kokia senovės pasaka apie
burtininkus, raganus, žinius, —
kurie gyveno Lietuvos giriose ir
pardavinėdavo ateiviams stebūk-
lingus talismanus. Pupauskis —
anot „Ch. Ev. American“ — bu-
vės gurus magikas, o jo pati —
„Marė Pupa“ — „didžiausi ra-
gana“ pasaulyje; ji buvo brangin-
tina savo vyro talkininke; ji pa-
dėdavo jam išvesti visas jo sche-
mas. Cia mės geriau padarysim,
jeigu persakysim viską minėtojo
dienraščio žodžiais. Laikraščiu
priedermi yra apsergėti savo
skaitojujus ir abelnių publiką
nuo abejotinos rūšies biznieriu,
ar jie prisdengtu beesus vieno-
kais, ar kitokiais magikais. New
York, Chicagoje ir kitur dides-
niuose miestuose, kur tiki svetim-
tačiai tirščiai apsigyvena, tenai
veikiai atsiranda ir „bankieriai“
magikai, kurie su viena ranka du-
mia žmonėmis i akis visokią magi-
ją, su antra — krapštą lengvaty-
kių skatikus iš kišenių. Daugiau-
siai yra tokiai atspivoliū iš neži-
nia kur ir kokios jie tautos; bet
pastaraisiais metais randasi ju iš
lietuvių: pasistato geležinę še-
puke kokoje keturių žingsnių
lindynėje, indeda grotelės atsi-
stoti „bankieriu“ ir... jau ban-
ka. Chicagoje sakoma ypač daug
tokių pagarsėjusių „bankieriu“,
ir jie dygsta kaip grybai po lie-
tui. Kurgi nedysgs, jeigu tie ban-
kieriai pavartoja savo bizniui pa-
čias žemiasias ir pačias aug-
čiasias reklamas: nuo magišku
trikšlių ir monų iki religijos ir so-
cializmo! Ir kada tokiai „bankie-
riai“ ir jų sebrai (kaip anaik me-
tais tokiai „bankieriu“ šaika ope-
ravo Pennsylvaniijoje) nuo tokio
biznio lauko dingsta ir žmonės
nebežino kur dingo jų skatikai,
tada tik pasirodo jau tikra magi-
ja... Bet grįžkime prie Pupaus-
kio.

Tai tamsta esate Tamsybės
Kuningaikštis? — kovočia Pupau-
ski „Ch. Ev. Amer.“ korespon-
dentas.

Kas, ar aš? — juokiasi Pu-
pauskis. — Aš esu tiesiog bankie-
rius ir nuošaliai truputį užsiimu
prekyba magišku trikšliu.

Bet tamsta padarot, kad pi-
ningai pranysta iš akių?

Ar pinigus? „Sure“. Aš
esu ne pirmutinis bankierius, ku-
ris padaro, kad pinigai pranysta
iš akių. — Cia Pupauskis iš sa-
vo juoko garsiai ir ilgai sukvato-
jo. — Bet aš netoksi kaip kiti:
aš padarau, kad pinigai atgal su-
grįžta.

Bet jis bereikalo norėjo kores-
pondentą apdumti. Šis prispypė
prirodyti faktais. Na, Pupauskis
ir parodė jam čielą keletą trikš-
lių. Visos išrodė tokiomis-pat-
baikelėmis, kaip ir kiekvienas

monininkas laiko savo kromelyj.

Federalinė valdžia tvirtina, že-
gei Pupauskis pasinaudojo savo
apylinkės lenkų ir lietuvių leng-
vatykste. Jis pardavinėdavo
jiems tuos menkaverčius „magi-
jos“ aparatus ir imdavo neintik-
kelių pelnomus pinigus. Tiesa,
Pupauskis nuo to ginasi.

Dalykai su Pupauskiniu pakelė
tarpe Chicagos lietuvių (ant
West Side) nepaprasta triukšma.
Pradeda aiskėti, kad tarpe dauge-
lio tokiai „bankieriai“ išvyko pa-
vydai ir lenktynės. Negalėdamis
gerai inkurti teisingų finansinių
operacijų, tokie „bankieriai“
griebiasi visko, kad palaikytų
savo istaigas. Taip, tarp kitokio
paaikščio:

Kad beveik visi lenkiškai-lietu-
viški bankieriai pardavinėjo „ma-
giškas“ prietaisas.

Kad tuli iš jų net pardavinėja
patentuotas gyduoless.

Savu keliu tokie užsiemimai
gal nebūtų nuveikti. Bet kada
jie sujungti su bankinėmis opera-
cijomis, tai jau nupuldo pačių
bankierų vardą; o jau pridėjus
tokią vertelgystę, kaip, anot to
laikraščio, užsiiminėjė p. Pupau-
skis, tai jau pasidaro nebežtikė-
tinis ir net kenksmingas gešefas.

Priešais Pupauskį, paveizdan
iškeliamą šiokie skundai. Tūlas
Jonas Naldomskis, nuo 19-tois ir
Wood gatvių, pasibodėjo dirbtis
uz algas ir nusprendė kokiui grei-
ti būdu praturteti. Kas tien jam
pataria eiti pas Pupauskį.

Jūsų padėjimas ištikro ap-
gailėtinas, — sako jam Pupau-
skis. — Bet ant laimės, aš tik ka-
apturėjau iš Bagdado lygiai tą,
ko jums reikia. Štai plėčkutė
nematomosios alyvos. Šia-nakti,
kada ménulis iškils ant paties vi-
durio dangaus, tris sykius išsi-
trink savo veidą su šita alyva,
kalbėdamas šiuos magiškus žodžius:
„Sneker, Suckerino“. Imite. — Meldžiu man \$50!

Žmogelis buvo pirmiau parda-
vės visus savo daiktus, užmokėjo
\$50, ir su lengva širdžia sugrižo
namo, kur su didžiausia nekant-
rybe laukė ménulio užriedant vi-
duriui dangaus. Tada jis tris sy-
kius išsiptynė su alyva veida, at-
kartodamas jam išakytus magi-
škus žodžius, atsigulė ir išmiegojo
iki rytmecio.

Vos saulutė patekėjo, žmogelis
tikimėdamas, kad jo niekas nebema-
to, pašoka iš lovios ir nubėga į
arčiausiu saliūnā, kur tuojuas pri-
puolė kraustytį rezisteri (kasą).

Ką tu tien darai?! — suriko
saliūnininkas.

Argi tu gali mane matyt? —
klausia nustebės vargas žmogelis.

Žinoma, aš tave matau! —
pikta erzinosi saliūninkas, ir pa-
darės žmogučiui du juodu paakiu,
išspryre jį gatvėn.

Atsipeikėjės ir atsklelės iš ga-
vė žmogutis nebežinojo savo pik-
tumui rubežių. Išsiemės plėčkutę
su „nematoma“ alyva sviedė į
grabę (ravan), sakydamas: „Būk
čia ir padaryk, kad niekas ravo
nematyti!“ Potam sugrižo pas-
magiką.

Kur dėjai plėčkutę? — su-
šuko Pupauskis, kada jo pirkėjas
pasakė, ka turėjo sakyti.

Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

Ir sudavės keletą sykių, žmo-
gutį išmetė laukan.

Štai dar ir kita tolygi komedi-

ja.

Vienas mėsininkas ant Throop
ir 22-ros gatvių labai mylėjo mu-
ziką ir kažiną būtų davęs, kad
galėtų groti ant fleitos. Daug
sykių bandė, bet be pasekmės. Jo
draugas pataria kreiptis pas Pu-
pauskį.

— Viskas, ko tau reikia, tai
mano magiškos fleitos — tarė
sveiciu didžių magikas Pupauskis.
— Štai jis. Kaštūs jums \$20, bet
dvigubai atsimokės tuo smagu-
mu, kuris iš jos ingysi.

— Bet kaip gi man reikia ant
jos groti? — klausia mėsininkas.

— Palauk, — atsakė magikas
— aš tuo pasakysiu. Tik tėmyk.
Nėr paprastesnio daikto.

Tada jis išivedė mėsininką į
tamsų kambari, su vienintele
žvakute ant stalos, ir pasodines
jį prie stalos, pradėjo:

— Dabar, tamsybės sūnau, jei-
gu nori, kad šitoji fleita pati gro-
tų, turi gauti didelį katiną. Pa-
rinkes naktį, kada ménulis bus
trečiame bertainyje (eis į delčia)
ir kada vėjas pūs iš vakaru, pasi-
imė katiną ant kapinį ir nu-
pjausk jam tiesią ausi. Nusipjov-
ės katino ausi, sugrižk namo ir
eik gultų; bet nepramiegok au-
šros. Atskelės austant, išeik iš
namų, atsigrižk į tekančią saulę
ir eik.

Cia magikas padavė ženkla,
kad lekejia užbaigta.

— Bet, — klausia mėsininkas,
— kaip toli man reiks eit?

— Eik, — atsakė burtininkas,
— iki sutiksi katiną.

— O tada? — klausia mėsininkas.

— O tada, — atsako burtininkas,
— kai sutiksi katiną, tai
fleita pati gros.

Mėsininkas išėjo, ir nupjovės
juodo katino ausi, ējo linkui te-
kantiesių tokius išmokintus, kokių
ne suprasti negali. Praeina-
keli metai. Vaikai pripranta
žiūrėti ant savų gimdytojų nusi-
duodami, kad jų nepažysta, o na-
mei nei žodžio nekalba lietuvi-
škai, ir iš gėdos net parausta, jei-
gu prie svetimtaučių juju tėvai
ne suprasi, kaip mūsų tautos iš-
gama.

— Kur yra katinai? — rikte-
lėjo burtininkas.

— Žiūrėk Tamsta, kaip tik aš
jām ausi nupjoviau, pabėgo ir
potam aš jo niekur nebesutikau,
— skundesi mėsininkas.

— Salin iš mano akių tu kaula-
galvę! — šankė burtininkas.—
Nešinkies, nes prisiekiu ant Ma-
hameto barzdos, tu savo neatsar-
gumu užtraukei ant mano magi-
jos prakeiksmą!

Ir išėjo mėsininkas namo. Kas
ėjo paskui jis, galėjo iš jo girdėti
visai nemuzikaliskas notas.

Taip tai einasi su mūsų „ban-
kieriai“-magikais. Neintikėti-
nos pasakos tveriasi mūsų reali-
niame gyvenime. Ir kada mūsų
žmonės pradės labau tikėti val-
stijiniams krasos bankams ir
šiaip teisingoms, senoms ir ištiki-
moms, ir kada jie nustos per savo
lengvatykste auklėti „magi-
kus“! Kada?.. Del vieno-kito
niekadirbjo, iš mūsų tautos kilu-
si, anglų laikraščiai gauna pro-
ga išjuokti visus lietuvius, pasta-
tyti juos ant lygios su tamsiau-
siai ir prietaringiausiai gaiva-
liais iš ateiui aziatų ir nuo padu-
nojės! Laikas būtų nebegirdėti
tarpe lietuvių apie jokius magi-
kus... Bet aš netoksi kaip kiti:

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

— Ji guli grabėjė, — atsakė
žmogus, kur aš ją išvedžiau!

— O tu niekš! — sušuko in-
pykės magikas. — Laukan iš ma-
no namų ir niekados nedasiliytē
mano durių! Džinsų prakeiksmas
guli ant tavęs, nes tu subjaurojai
šventus daiktus!..

</div

senai turėjo būt padaryta. Žmonės patis nesusalvalo, tai reikia juos suvaldyt. Žinoma, kad žmonės būtų geri, neįvirkirę, argi tas reikėtų? Jie patis suprastų, kad juoktis iš žmogaus negražu.

— Puikiai sumanau. Dar niekas taip nesumana. Kad kas būtų tai pirmiaus sumanęs, tai jau būtų ivesta... Pagyrimą gausiu... Tai galva!... — ir kalė sau su kumščia i kaktą.

Saulės jau buvo nematyti. Vakarose raudonavo. Miškelyje, per kurį Juras buvo einas, girdėjosi dar paukščių, tarpe šakų, plasnojimas: jie tūpė į lizdus, o kurie neturėjo — jieškojo taip kur-nors po šakomis sau ramios vietės. Tęs kur, toli, krūmynuo-se, girdėjosi lakštingelės čiulbėjimas.

Juras eidamas per mišką, vis dar galvojo apie tą savo puikų ir nauja sumanymą. Gal būtų ir iki pat namų vien tik apie tai galvojės, kad ne ta bjaurybė voveris. Juras eina sau, mislydamas, ramiai, o ji tiks euk-euk-euk! Juras net suklupo iš išgąscio. Ir pasikėlės pradėjo keikt:

— Tai prakeikta!... Ar gi tokia nereikėtū nudėt!... Tai nejuokai nakties laiku! Sakau, brač, daug dar mano valsčių be tvarkės. Juk galėtū būti, kad žmogus visai ramiai galėtumei namo pareiti... Na, laikas parodys... Aš viską sutvarkysi... Tu, brač, voveraite, daugiau man nenuksēsi!... Aš jeigu kartą supysi, tai viskas bus ramu. Girdi!! Viskas bus ramu... Nebus kada tau ir riešučius krimsti...

Toliau eidamas Juras mislimo, kad dangiaus nieko nereikia kaip tik sušaukti viso valsčiaus geriausius šaulius ir, nors tame, per kurį Jurui reikia eit, miškelyje, išsandyt visas iki paskutinės voveris. Tada jau visai gerai bus žmonės nesijuoks, voveraitės nenuksēs, ir bus taip gerai, kaip tik Juras nori.

Beeinant miške viskas nurimo. Tieki paukščiai, o ant galo ir voveraitės miegojo. Tik retkarčiais, girdėjosi pelėdos švilpimas ir kokio-nors paukščio ziaurus, išgąstingas suvaitojimas. Jurui po kojomis tankiai subraškėjo lūzdamai šakelė. Jis eidamas kalbėjo. Jo žodžiai nesaudami kur užkliuti į jo per mišką ir kitoje puše upelio, kuris čia arti kelio sruveno, atsimušė į kalnelį ir Jurui girdėjosi, kaip kito kažko jam nežinomo, nepažistamo žmogaus balsas.

Išgirdė tai, Juras pradėjo garsiai kalbėti, manydamas, kad tie žmonės išgirs ir sarmatysis tai, ką Juras kalbės, ką ant jų išsi-bars.

— Sakau, tie žmones tai tikri pabaldos!... Panaktiniai... Juodžiai... Kokis laikas — naktis, o jū visur pilna!... — Ir ūmu balsu sau pridėjo: — Reikšia mano neprizūrėjimas... Dideles užsileidimas!

Ir už upelio girdėjosi vis to žmogaus žodžiai. Bet Juras ne galėjo suprast ką tas žmogus kalbėjo. Jam pasidarė piktai ir jis suriko:

— Nutilk, velny!... Nepykink žmonių!...

„Nutilk, velny!... Nepykink žmonių!...“ — už trumpo laiko pasigirdo atsakymas iš-už upelio.

— Tu asilas, kiaulė su ragais! — rėkė tolian Juras. — Gal tu nežinai kas aš esu!... Aš tave suvaldysiu, jeigu nori!...

„Tu asilas, kiaulė su ragais! — girdėjosi atsakymas iš-už upelio. — Gal tu nežinai kas aš esu!... Aš tave suvaldysiu, jeigu nori!...“

Juras baisiai perpyko. Baisus ižeidimas. Žmogus, kuris yra vi-so valsčiaus valdon, girdi tokį pasipriešinimą! Pyko, barė save už pirmiaus nesupratimą. Dieve mylėk, kad dabar su kitu kokiui vyresniu eity, išties, galėtū gauti ausis atskaldyt.

Jis nieko daugiau nesakė, tik pykdamas, leidosi, išsikreipęs iš kelio, skersai mišką, į tą vietą, kur girdėjosi to nedorėlio balas. Jis žinojo, kad daugiau nereikia reikaut, tik patylos prisitaikius prire to ištvirkėlio, sučiupt ir ki-tai su juom pasikalbėt...

Per mišką eiti buvo sunku: egles ir jū šakos tai už kojų, tai už galvos jam graibstesi, vertė ant šono ir metė nuo galvos kepure, bei iškabinusis traukė už žiponu. Inklius Juras kur tarp dviejų, artimos stovinčiu, eglę, tai jau ir bėda: rankos laikosi apkabinusios eglę ir neleidžia eiti pirmyn. Atsitraukti!... Ir kas gija matė, kad žmogus eidamas pirmyn, trauktysi atgal. Eina tai vis pirmyn, o ne atgal. Viejo vijoje taip drūčiai Juras inkliu, kad jam rodesi, jog kas pagriebė už pečių jū laikę, ir net pats neausdamas suriko:

Leisk!... Būk žmogus!...

„Leisk!... Būk žmogus!...“ — girdėjosi balsas.

Jurai neišpasakytas piktumas. Išeit negali, o ten rēkuoja, jo žodžius atkartoja, jam priešinasi. Šiaip-taip Juras išlindo iš tarpo eglę, ir įjō to žmogaus, nakties pabaldos jieškoti. Jam labai norejosi surast ir tokį nedorėli pamokyti... Bet niekaip negalėjo.

Beidamas priėjo prie upelio: tēn nieko nematyti, tik mažas upelis išvalios sruvena ir gieda miško gilumoję savo paprastą, liūdną amžinasties giesmę. Biski toliaus, ant kalno, girdėjosi kažkokis rodos skaudus-skaudus, lėtas dejavimas, — tai medžiamas pasaikius labai arti suaugti, jū šakos susisiekia prie viena-kitos ir kada vėjas medži judina, jos brūžinasi viena į kitą ir išduoda tokį liūdną-skandų balsą: gir-gir... Išgirdus tai Jurui net šiurpuliai per kūnā perėjo. Jam buvo tai gaila, tai skandu, o ant galo lyg ir baugu pasidarė. Bet jis nedang tepais; jis tik norėjo surast to žmogaus. Bet jo, to žmogaus kaip nėra, taip nėra. Ant galo Juras pradėjo mislyt, kad tas žmogus mato jū ir kada Jurui prie jo, jis tolinsi. Todel jis sumislinio gražiai prisišnekėt.

— Klausyk, žmogau. Kur tu esi? Nebėgk. Aš tau nieko nedarysi... Palauk, pasikalbėsim gražiai!

O sau mislinio:

— Kad tik pagriebčiau, tai... Bet niekaip niekas neatsišaukė, kaip tik tais pačiais, jo ištartais žodžiai. Dabar tie žodžiai girdėjosi jau dang toliau negu pirmā; jie skambėjo tēn kur tol, už upelio, kalnuose.

Nors siauras, bet gana gilus upelis, neperleido Juro kiton pūsen. Bandė jis brist, bet visivina negalima — pergilu. Vaikščiojo paupe ir jieškojo, gal kur-nors per upelį yra patiestas nors mažas lieptelis, bet ne. Ir ant tai supyk Juras.

— Čia nieko nėra! Visur be-tvarkė... Ant tokios upės turėtų keli tiltai gulėti patiesti... Na, aš viską sutvarkysi... Laikas parodys... Ryt pačią dieną atsi-varysiu keli kaimus žmonių ir viskas bus sutvarkyta...

Negalėdamas pereit per upelį, Juras atsišėdo palei eglę ir ilgai pyko ant to nedorėlio. Bet radei kiašenėje bonkutę degtinės, kurią kaž-koks kaimietis jam in-

kišo, pradėjo gert. Išgērės mislinio, kaip dabar būtų gerai, kad jam nereikėtų eit namo, kad jis tiesiai pasikelė į orą ir pasijustų jau palei sayo griničią. Bet viejo mylėk, kad dabar su kitu kokiui vyresniu eity, išties, galėtū gauti ausis atskaldyt.

Pasistojo. Išėjo į kelią ir traukė linkui namų. Ilgai įjō, o palaukės vis dar nematyti. Bet pagaliaus, stai ir palaukė. Palaukė, o tēn tuojuas ir Juro Galiūno grąžios tribos. Tēn jo namelis, kuriame gal iki šiam nakties laikui sėdi pas langą jo brangi Onelė ir laukia. Margius gal jau mato ji pareinant, gal jau atbėga pasikėt.

Biski pačius Juras rado porą arklių, pririštų ant virvės. Jie sustojo, needa. Žolė aplinkui, kiek jie tik gali pasiekti nuošė, — jie jau neturi ką ėst.

— Tai bestija žmogus! — keikė Juras. — Jau nekarta sakiau, kad nakčia atėjės perrištų. Bet kur tau! Be gospadoriaus viskas už nieką eina... Kur tu žmogus šiandien gausi rodą su samdininkais... — Pačmes ištraukė kuočia ir paleido arklius. — Eikit kur jūs tik norit. Žinokit, kad tai jūsų gospadoriaus name... Aš Palieku kaipo gospadorių, o tu tik miegi ir daugiau neko... Vi-sur pas tave betvarkė: arklai per naktį ant vienos vietas, šuva pa-siutės... Štai kojas sukrampė... Na, greičiau pas daktarą, nes kiti, pasiusiu!

Išlindės iš griničios žmogus nieko negalėjo suprast. Ir dar smarkiai, kiek tik galėdamas kvapo, klausinėjo pas Jura:

— Klausyk, žmogaus... Kas tu esi?

Vagilius kokis, a?

Apvogt nori!... Tu mano šunį užšovei...

Sakyk: kas esi!

— Antanai, kas gi tau darosi!...

Aš juk ant šitos ūkės gospadorių... Aš tik per tris dienas nebuvo namie, tai viskas. Mat, daug reikali turėjau... Antanai, juk tu žinai, kad aš vaitas, tai reikai nepabaigt...

— Tu vaitas! Ir sakai, kad čia tavo namai?... Žmogeli, kas tau darosi!... Tavo namai, tēn, kiek tam gale šito miško... Mylia tolumo... Gal tamsta paklydai?

Margutis, Margutis, kas tau darosi?... Tai brač kaip greit... Trejetą dieną nebuvo namie, o šuva jūs nepažiusta... Užmiršo šelmis kaip subatoj lašiniais še-riau... Margutis, aš tas pats, tavo gaspadorius, Juras. Ak tu išlian... Jau turbūt reikės pa-plakt... Tada tu geriau mane žinosis...

Namuose pasigirdo šunies lojimas. Juras išgirdės pradėjo šaukti, smarkiai, smarkiai lojo: puolēsi jam į kojas ir taikēsi kast.

— Margutis, Margutis, kas tau darosi?... Tai brač kaip greit... Trejetą dieną nebuvo namie, o šuva jūs nepažiusta... Užmiršo šelmis kaip subatoj lašiniais še-riau... Margutis, aš tas pats, tavo gaspadorius, Juras. Ak tu išlian... Jau turbūt reikės pa-plakt... Tada tu geriau mane žinosis...

Šuva gi be perstojimo lojo ir vis labjau lindo prie Juro. Pa-

galias pagriebės už žipono tāsē.

— Del Dievo!... Ar jis pasiu- to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?... Sakau nebūni žmogus name, tai čia viskas už niekus eina... Padėkim dar šuva būtų pasiutės ir mane apkramtyt, tada prapuoless žmogus, pasiustum ir patsai... Ak,

velny!... Ištiesu tu pasiutės...

— Del Dievo!... Ar jis pasiu-

to ar koki galą?...

Nemanyk,

kad tas mažas koslys gerkičia, arba kad mažas krankštumas, kosėjimas yra niekai. Štie apsireiškimai parodo greit atei-siantį pavoju. Stverkis gydyties rimtai ir nuosekliai su

Severos Balsamu Plaučiamus

(Severa's Balsam for Lungs)

25 ir 50 centų.

Jis gydo, ramiai
ir sveikatą gražina.

Kudikiai

verka, nerimsta ir negali miegoti, jaigu juos duria dieglai, jaigu jie negali vėjuoti iš p. Tokinose atsikimimo motinos duoda vaikams

Severos Maloniuosius Laszus

Severa's Soothing Drops

Duodant ju po truputį, pagal nurodymų išrašytu ant buteliuko, greti pranysta visoki skanmai.

Gryni, nekenkiai, ištikimi.

Mokestis 25c.

Vaikai

taip kaip ir suaugusieji žmonės, išigja vidurių užkietėjimą, pagedima. Labai švelnios, betgi pasekminges gydymės nuo panaušių nesveikumų.

Severos Laxotonas

(Severa's Laxoton)

Šitos gydymės yra skanos ir todėl patartina jas vartoti, valamus ir silpnomis moterims.

Nedrasko vidurių.

Mokestis 25c.

Severos gydymės pardavinėja visi aptiekoriai, jeigu neturi, gali gasti. Jaigu vietoje Severos gydymės dnuot tam kokias kitas, tai neimk. Zūrėk kad butu ant pakelio padėta pavardė "Severa". Daktariški patarimai per laikus dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

kevicienė, A. Žukauskienė, M. Muc-
kiutė, J. Gramiutė — po 25c.

M. Olseikiene 20c., J. Pabričia, J. Lauraitis, M. Raduca — po 15c. A. Turauskas 10c.

Viso labo suaukauta \$63.80.

Pridavė B. Žukauskas.

VISUOTINOJI ATSKAITA.

Aukos pasiūstos ant rankų A. Ra-
manausko:

Vasario 1 d. Šv. Kazimiero Dr-tė
So. Boston, Mass. \$25.00

Surinkta p. Rupkelio dirbtuvėje,
pris. K. Jurgelinius 6.50

Vasario 10 d. nuo lietuvių iš
Livermore Falls, per Ch. Mala-
sauską 11.25

Vasario 14 d. Lietuvos Sūnų Dr-
tė, Waterbury, Conn. 25.00

Surinkta Dr-tės susirinkime per
A. J. Povilaičia 14.50

Lietuvos Jaunikačių Dr-tė, Wa-
terbury, Conn. per J. Regickę 15.00

T.M.D. knopos, Worcester, Mass.
susirinkime suaukauta per M.

Paltanavičiū 22.00

Chicago, Ill. Lietuvos Draugijos
balnų surinkta, per P. Galakį 8.82

Brooklyn, N. Y. Kriauleių Unijos

M. W. Bush dirbtuvėje, per

B. Žukauska 63.80

Viso ant mano rankų prisistuta \$191.87.

Piningai yra priduodami Lietuvy Streikierių Komitetui, palaimant para-
žą. Vardo streikierių tariai širding-
siai visiems aukavusiems, ne aukos
yra tikrai reikalingos.

A. Ramanauskas,

101 Oak str., Lawrence, Mass.

Ganti piningai bus garsinami laik-
rašinėse, ypač "V. L."

Sū pagarbā

(už streikinių komitetą — jo

sąnarys)

Petras Straadas,

101 Oak str., Lawrence, Mass.

Gedor, J. Narvudas, P. Mikalaus-
kas, A. Karloniūtė, M. Rėkas, A.
Ahle, A. Slauteinas, S. Vilkevičius,
J. Urkubaitis, S. Šapėga, M. Ma-
tuzas, P. Putas, K. Rudokas,
J. Paškarnis, S. Navickas, C.
Shmidt, Chas. Balciūnas, A. Rimai-
la, K. Kartavičius, P. Bilinskas, M.
Kudzinauskas, S. Staselis, J. Prėnas, J.
Pūkis, J. Seikavičius, C. Vikišas, P.
Orkis, J. Zavalaičius, P. Minerskis,
A. Snider — po 25 c. Šv. Kazimiero
Dr-tė So. Boston, Mass. pasaukavo \$25.
Pavieni sąnarių sumetė \$6.50 Taigi
iš viso \$55.80

A. Stravinskas surinko 20.60

I Umpa 28.25

P. Simonis 40.70

A. Valinskas 41.25

P. Čirės 11.75

Lowellito lietuvių, per kum. K.
Urbanavičiū 75.00

Kun. Krasnickas iš Worcester 25.00

Kun. Jusaitis 5.00

Bostono lietuvių (per „Keleiv“
ir „Laisvę“) 66.00

Pranešame kartu, kad turtingesnė
lietuvių ir draugystės susėptų
streikuojančius darbininkus, nes
daugybė kenčia bėgą. Piningas iš
šiuo adresu:

A. Ramanauskas,

101 Oak str., Lawrence, Mass.

Ganti piningai bus garsinami laik-
rašinėse, ypač "V. L."

Sū pagarbā

(už streikinių komitetą — jo

sąnarys)

Petras Straadas,

101 Oak str., Lawrence, Mass.

Mūsų keliaujantis agentas Vincas Jankauskas šio-
mis dienomis važinėja po Mass. ir N. H. valstijos
šiuos miestukus: Hower Hill, Lowell, Nashua, Man-
chester, Exeter ir kitus.

Galite pas jį užsirašyti

"Vienvė Lietuvninkų",

duoti užsakymus ant knin-

gų ir apgarsinimų.

1. Kaip buvo minėta, "V. L." N7 nuo
streikinių komitetė, kad streikinių iš-
sirinko iš tarpo savo viengencią ga-
benius vyrus, kuris pavaziinėjo po
aplankinėti miestus ir sukolektavo ne-
maža skatinę, kurios dėlai ir pa-
garsinė.

P. pas St. Mačiulskis, važinėdamas

Bostone, Brighton ir kitur, surinko

\$55.30.

Aukavo Sie: S. Taučius, M. Vilke-

liutė, P. Jusaitė, M. Tamošaitis, A.

Bazis, advokatas NN — po \$1. G. C.

W. A. Gaidys, S. Laurinaitis, P. M.

Stanys, V. Čekulionis, P. Valinga,

J. Sikas, J. Pulaiskis, J. Matus, A.

Naujokaitis, P. Karvietis, J. Pan-

lauskas — po 50c. M. Rimkus, A.

Bandarevičius, J. Strakanskas,

A. Dusevičius, St. Mickus A.

Mūsų keliaujantis agentas Juozas Digrys šiomis dienomis važinėja po Troop, Durye, Pittston, Luzerne, Wilkes Barre, Hazleton, Freeland, Macadoo, Trenton, Park Place, Mahanoy City, Shenandoah, Gilberton, Girardville, Mt. Carmel ir kitur. Galite pas jį užsirašyti mūsų laikrašti "Vienvė Lietuvninkų", seni atnaujinėti savo prenumerata, galite duoti užsakymus ant knygų, spaudos darbus i apgarsinimus i laikrašti. Apie pinigų ir siuntimų ir laivakorčių pirkimą klausite patarimų.

J. J. Paukštis Co.
120 Grand st., Brooklyn, NY

TEMYKITE!

Vasario 25 d. 2-ą valandą po pietu
atsitibus konferencija, šaukiama per
vietinę Liet. Siuvių Uniją del sutvar-
ymo tarp lietuvių viso to, kas yra bilo ir neigeistino. Todel draug-
ybos delegatai nepamirškite susirinkti
i Tautiško Namų salę, 101-03 Grand
st., B'klyn, N. Y.

Unijos Sekretorius.

PAJIESKOJIMAI

Aš Antanas Baronaitis pajieskan sa-
vo dėde Jono Rikliko Samoliui, Su-
valkų gub. Naumiesčio pav., Sintautu-
par., Bridžių kaimo. 20 metų kaip
Amerikoje. Jis patarė kai žino prā-
šau atsirašti ant šio adreso:

Antanas Baronaitis,
Box 323,
Bentleyville, Pa.

Užsiskykite 1912 metams

PIGIAUSI LIETUVIŲ LAIKRAŠTI

„ŽEMDIRBI“

„ŽEMDIRBYS“ 1912 metais eina du kartu per mėnesį. „ŽEM-
DIRBYS“ 1912 metais be užkio
spūdinė spaudina žinias iš Lietuvos
ir viso pasaulyje, grąžias apysakutes,
populerius mokslo straipsnius, ge-
lius, grąžius Kelionį po įvairius
pasaulio kraštus apraýymus, eiles,
juokus ir d. k. Rāsoma gi visa
taikuočiai suprantamiausia, kad ir
jokio lietuvių laikraščio ligšiol
neskaitys žmogus lengvai galėtu
ji suprasti.

„ŽEMDIRBYS“ drąsiai ir at-
virai gina lietuvių teises Bažny-
čioje.

„ŽEMDIRBYS“ stengsisi iš-
skverbti i tarpo lietuvių grincias,
kuriose lišiol joks lietuvių laik-
raščių nebuvu dar užklydes.

„ŽEMDIRBYS“ — pigiausis
laikraštis. Jo kaina: Lietuvių
ir Rusijos metams 1 r. 20 k., ½
metų — 60 k. Užsieniuose me-
tams 1 r. 60 kp., ½ metų — 80 kp.

Vienas numeris pažifertai siun-
čiamas visiems dykai.

„ŽEMDIRBIO“ adresas: Vil-
nius, 2-oji Ponomarski No. 14.

PASISEKIMO SĀLYGA.

Laike karo Indijoje, majoras Hodson raše vienam savo drau-
giui: „Jeigu man čia viskas ge-

rai seksis, tai turėsin pasidėkoti
tik geram virškinimui“. Jis su-
prato, kad tik turėdamas gera
sveikatą gali tikėtis geriausio pa-
siseikimo. Kasdien tenka ma-
tyti žmones, kurių karerų su-
ardė ligos, tankiausia paeinančios
čios iš sugedusių vidurių. Ga-
lime čia priminti, kad Triner's

American Elixir of Bitter Wine
yra geriausias vaistas nuo viso-
kių ligų, kurias pagimdo vidurių
nevirškimimas. Vartokite jį vi-
sada, kaip tik pasijuntate bežudė
apetitu, jiegas ir svarumą. Jis

suteikia naujas pajiegas nusilpu-
sim organizmui, sutaiso virški-
namuosius organus, gydo vidurių
sukietėjimą, galvos skaudėjimą,
dieghius ir neuralgiskus bei

reumatiskus gelimus. Taipjau ge-
ra ji vartoti nuo anemijos, ner-
vingumo, spėkų nužudymo ir nuo
pilvo ir žarnų ligų. Visose ap-
tiekoje. Jos Triner, 1333—1339
So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Unijos Sekretorius.

KELIAUJANTIS AGENTAS.

Mūsų keliaujantis agentas Juozas
Digrys šiomis dienomis važinėja po
Troop, Durye, Pittston, Luzerne,
Wilkes Barre, Hazleton, Freeland,
Macadoo, Trenton, Park Place, Mahanoy
City, Shenandoah, Gilberton, Gerar-
dton, Girardville, Mt. Carmel ir kitur.

Galite gauti farmas Lietuviai

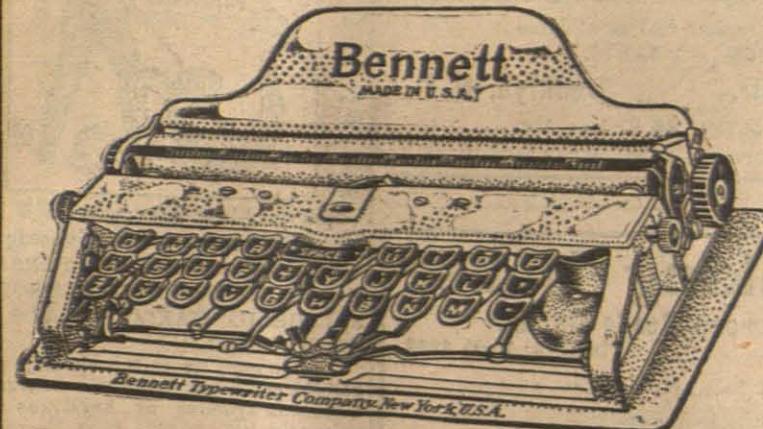
Kolonijoje, Michigan valstijoje,

kuri turi pirkę 105 lietuvių. Farmas

Mason county, tur

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja toip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtos plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuoja nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima varpti popiera 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklius. Volelis su literomis maišosi ir tokiu budu ant jų galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta iš labai puikių skrynele ir ja galima nešiotis rankoje, arba kliūtiniuje. Ji yra netiktais naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokia prekė, tai kaip dykai.

**J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.**

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

PUIKUS HOTELIS**Andriaus Milišausko**

Visada šaltas alus, skani arielska, pelenus, porteriai, visoki vynai ir kvepianti cigari.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kur, nepamirškit šios puikios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypa

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių knygelės gaunama dovanai pas Sustivienijimo sekretoriu: A. B. Strimaiti, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. knopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygus ir konstitucijos pas sekretorių viršažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

Didžiausis Pasaulio Teatras
Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių.

Siemet stato ant scenos viena labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svietą“. Būti New Yorke ir neaplankyt Hippodromo, reiškia būti Romoje ir nematyti popežiaus. Lešia kasdien po pietu nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ii. Geriausios sėdynės \$1. Augščiau — pigiau.

EMIGRANTŲ SELPMO KOMITETO
ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagel. S. Zaliukeka, 243 Bedford
Ave., Brooklyn, N. Y.
Pret. sekr. J. A. Kavaliauskas, 120
Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelius, 915 Clinton st.
Hoboken, N. J.
Ibd. V. Dauntras, 233 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y.
Sekr. J. A. Kavaliauskas.

**DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA
ORGANIZACIJA S. L. A.**

Sustivienijimas Lietuviai Amerikoje susideda iš 250 kuoq, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertęs \$40,000.00. Išleidinėja savaitini laikraštį „Tėvynė“, save ižde turi grynais pinigais suvirš \$25,000.00. Apie 1000 reikalams ir kitokiemis labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerų, kas metas. Todėl geistina, kad Sustivienijimas turėt bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir musų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. knopos rastys iš kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių, ir kad visi suaugę butu jo sąnariais, kaip pasekme tuo, tačiai ir nasiainiai ir nusemę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamasyk, kiek apskunkimai, kokius dabar nuolatos lietuvių nukentia, galima būti išvengti, kiek nasiainiai butų išgelbėti lietuvių, kurie dėl prievertos pakliuva į rankas kitatacių ir žuva kaip lietuvių. Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apvarsti visokius naujiesius taufo reikalams!

Situacijos Klausimus reikalaujame rimtai apvarstyti. Pasavarystę gerbiausias skaitojo valandėlė, kaip čia gero gero būti padaroma organizačijos, kaip Sustivienijimas Lietuviai Amerikoje.

Iamokėti pinigai į šią organizaciją (S. L. A.) buvo pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkios gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesni, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. įmoka mirusio nario pėdelpavinių taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skryniai apsaugos pagal virš paminėtas.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografinis sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slaidus popierius, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo maža lietuvių kalboje.

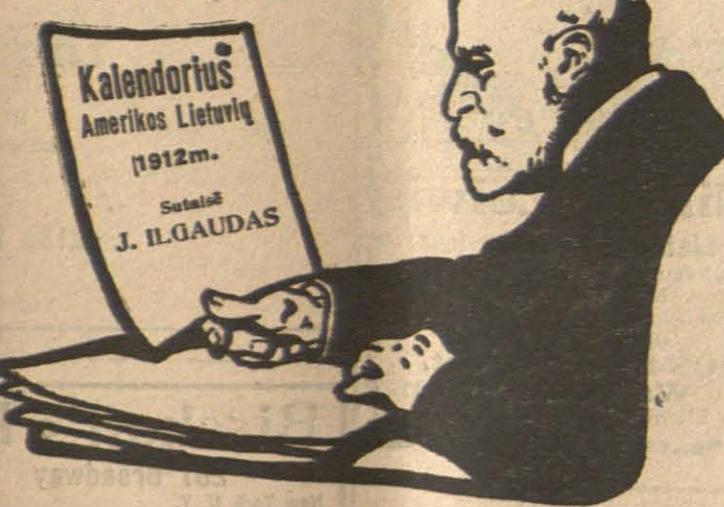
Parsiduoda musu knygine, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPI ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlinę exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pasiskubinkite užsisakyti ba jau baigiasi.

TURINYS: Perivalga; Pramonė ir Prekyba (G.J. Leveskio ref.); Naminė Higiena (M.J. Jurgelevičio ref.); Iš sveikatos srities (Dr. A. L. Juška); 10metinių "Aušros" sukatuvės; Edisono gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Kaip veikė Milwaukee's socialistai (ilustruotas); Pirmoji Gegždė; Nuo ko pacina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (liet. ir angliskai); Patarimai gyvenimui; Eiles; Informacijos Skyriai; Pasakėtės; Išairia Receptai; Visokos Statistikos; Juokai ir ūjaičiai rasaičių ir naudingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinimų. Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių, į 100 ar daugias puslapiai.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.

Kas prisisi 25c, tam pridėsite gražų kišeninį kalendorių Dovanų.

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 6, Chicago, Ill.

TIK KĄ IŠÉJO IŠ-PO SPAUDOS:**APIE KUNO ISLAVINIMĄ**

Pagal prof. Blūnčių parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 cent. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbiola rolo lošia kasdienein kūno gymnastika, kaip jis žmogus sustiprina fiziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gržumą ir paigina gyvenimą. Tas atsiiekama tik pašvenčiant kasdieng po desėtką minutių ant gymnastikos. Kniguje reikalinga turėti po ranga ir atveju atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios ryšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulievinėta A. Végeles. Pusl. 117. Kaina 35c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvēpia meilės prie savo tėvynės ir visų praktinių darbų, kaip historiškos apysakes. Francuzus pakelė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizmo ačiu historiškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža, teturi historiškų apysakų, išskiriante Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizardas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skirta tik jaunuomenei, bet jis su dielė nauda ir smagumu perskaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvalė.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologika apysaka arba romanas, garsaus amerikonų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina 31. Šitas veikalas, išverstas į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėja visor mižinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmąsyk. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris prameigojė Šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėmą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujių sveturykai ir kaip tuose laikais buvo laimingai žmonija. Norintis tai didelės fantastijos aprašymas, bet jis suteikia skaitoju tūkstančius praktinių minčių. Galima drąsiai saktyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvių kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėti triukšmingiemis ir maledingiemis Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jūs užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasa. Pirmeg negav pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimi Tėvynę, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jūsų sunkiai uždirbtą skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaip užtikrinimą Jums. Ištėminkite, jogei netikrojo bankierius reik lenktis. Jūsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už 259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivarkortės į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir igalojimus (daviernastis) visą tą atleka pigiai atsakantinių ir greitai. Reikalauskite pinigų kurso į laivarkortę kainų.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga \$100.000.00

Konkursinis Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA**—AGENTURA—****Parduodam Szifkortes ir siunciam pinigus.**

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikvesti į Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kuore pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mės visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysti. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubę.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTES — malonėkit atsilankyt į musų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventomis dienomis nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunciame pinigus į visas švieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelio į pietines ir vaikines valstijas.

Persiunčiame fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laikus.

Padarom aktus rejaltauus dėlei žemės ir kitokijų priklausantų savascių. Tą viską darom su Konsuliu paludiūmu.

Užsiimame provomis Europiskomis ir Amerikoniškomis iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjėkom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviai Laikraštis Amerikoje. Iškeltas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyti ir kitokius spaudos dalykus.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygias galima gauti, kokios tik yra išėję iš spaudo, kaip 'svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol.

Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank. ai kilnotis, tai geriausiai pirkti mašiną su skrynele, kuria pasiėmęs į ranką kaip čemodaneli, gali nektis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

Telephone 1831

Nik. P. Zelwiss

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuviajų Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Listuviniai, kreipkitės reikale.

120-124 Grand Str.

Brooklyn, N. Y.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY FIVE PRACTICE. Highest references. Same model sketch or photo, for free report on patentability. All business conducted in HAND-BOOK FREE. Explanation giving Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Sell. How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address H. B. WILLSON & CO. Patent Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

New York N. Y.

287 Broadway

Kampus Reade Gatvės

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuviajų Direktorius.

Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Mano gyvenimo Ofislas atidaras

DIENĄ IR NAKTĮ.

213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.

Branch Office: 48 Hudson Ave.

LIETUVIAI KREIPKIĘS REIKALE PAS LIETUVI.

ŽMIJECZNIK

Taruk! Tikai Groblevskio

Zmijecznikas yra tikras

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaulyje.

šeina kas UTARNINKA ir PĒTNYCIA

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50

Ant pusės meto \$1.25

Euro- Rosijoje ir Lietuvoje \$8.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusiose 15 markių.

MENESINIS RASTAS

Linksma Valanda

šeina apie 15 d. KOŽNO MENESIO.

Talpinasi visokių
grazių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusiose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visa metu už \$3 in Ameriką, in Rosijoje \$4.50, in Anglijā 7 sh. Priek tam pilnai užsimokēj skaityojai kas metas gauna DOVANA

puiku Kalendoriu.

W. D. BOCZKOWSKI & Co.

520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

BIRUTE

LIETUVIŲ TAUTOS
VEDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas
visiems lietuviams.

"BIRUTĘ" išeina kas pētnycia
Tilžėje (Mazojoje arba Prūsijoje).

"BIRUTĘ" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasižientimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

"BIRUTĘ" spaesdinama lietuviškomis raidėmis ir išeina grynoji lietuvių kalboje.

"BIRUTĘ" jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šeite to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilmą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir An-

glicoje.

"BIRUTĘ" nori būti "apžvalge" visomis apžvalgomis, ant kiek jūs pasieks te įvykdinti, prigulēsme savo tautieti.

"BIRUTĘ" tekalnuoja visose Savietyose Amerikos Valstijose vienos metas tiktais \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuvio yra išsirašyti "Birutę", tačiau parama reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

"BIRUTĘ" galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra "Birutės" atstovu visos Amerikos.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —

Jona Kulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VESOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampos Wythe ave.)

Telephones: 3254-T—Market.

Daktaras

Jonas J. Kaškaicijus

Gydę vyru, moterių ir vaikų ligas,
pagelbsti prie gimdymo.

VALANDOS: { Nu 9-12 ryt.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str.

NEWARK, N. J.

Telephone 1831

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY FIVE PRACTICE. Highest references. Same model sketch or photo, for free report on patentability. All business conducted in HAND-BOOK FREE. Explanation giving Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Sell. How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address H. B. WILLSON & CO. Patent Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

New York N. Y.

287 Broadway

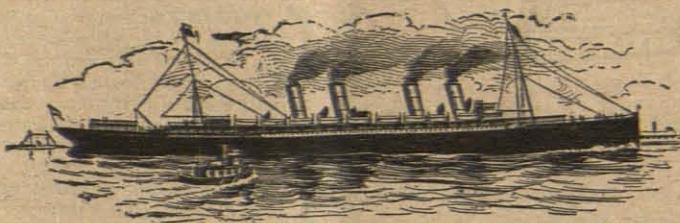
Kampus Reade Gatvės

Telephone: Worth 2822

Bischoff's Banking House

287 Broadway Kampas Reade Gatvės

New York N. Y. Telephone: Worth 2822

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalaus teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalaus butu greitai atlikti, tegu atsišaukia i

Seniausi Bankinių Namų. Uždėta 1848 m.

\$100,000 (Sintas tukstančiu dolerių) yra musų kaucija sudėta į rėdišką kasą.

Pinigus siunčiami į Kraju kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštyje išmaišome pagal kursą. Pinigus pasiskambins ant proceso ir išduodame ant pareikalavimo.

Šiųkortės pardodavome ant geriausią garliavą visų Linijų į ir iš Kraju ir pigiausia kaina. Pašportus dėl kelionės į Kraju parupiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejalialiskas popierius su palindžiu Konsilio. Atliekojimą dalyvaujame kuo teisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.

Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmėglausiai visas Kriminališkas ir Privatiškas Provas visuosis Amerikos ir Rusijos suduosis. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužiedžia) pasisklausite pirmą mano rodos. Išduodu visokias Rajantališkas popierias Daviernastis ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIU. Kas negali asabikai atsilankyt, tegul atsišaukia per laišką ant sekancio adreso:

VIKTOR E. GARTZ

(Advokatas)

45 Broadway, New York, N. Y.

BUKIE VYRAS

RUPTURA,

VARICOCELE,

PRAPUOLE, SPEKOS,

UŽNUODYTAS KRAUJAS

ATIMA JUMS VYRISKUMA

Bukie
Išmin-
tingas.

Likie
Sveikas.

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo!

Išbandyta per 30 mėtų!

Be pellio ir vaistų!

Išrasta per manę!

Naudojamas tik mano ofise!

PASARGA. Darbininkai, katrie pas

mano dirbo, gal sakyti kad jie žino mano

methodą ir pagal jų gydo be operacijos,

gal jie ir pamėgždžia mano rastus.

Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas

ir naudojamas tik Mano Ofise.

Aš nedrukuoju jokių ligonių gromatų,

kadangi atsilankymas į mano Ofisą pa-

rodys jums, kad turiu daugybę gromatų

nuo ligonių iš visų pasaules šalių, kurie

tapo išgydyti.

Prisiųsi 2c. marke už knygutę pada-

binta paveikslais apie Rupturą.

DR. ALEX. O'MALLEY

Ofis: 158 S. Washington St.

WILKES-BARRE, PA.

Galima susikalbėti lietuviškai ir len-

kiski.

No 2 Cor. Nesbitt ir B.

EAST PLAINFIELD, PA.

MOKINKIMÉS PATYS

Gramatika angliečios kalbos mokin-

ties be mokinio (apdaryta) \$1.00.

Valkų Drangas arba kaip mokinis

skaiti ir rašyti be mokinio 15 c.

Naujas Budas mokinis rašyti be

mokinio..... 10 c.

Aritmetika mokinimus rokundi,

su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.